

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

KAIP AŠ TAPAU „ATEITIES“ REDAKTORIUM Atsiminimų pluoštelis

KAZYS BRADŪNAS

Mano čikagietis kaimynas ir šio puslapio redaktorius prigriebė mane rašyti čia apie tai, kaip aš kadaise redaguavau „Ateitį“. Spyriavausi, argumentuodamas, kad jau dėl paties žurnalo vardo, „Ateitis“ nepatogu žvalgytis į praeitį. Bet kietas žemaitis redaktorius manęs lengvai nepaleido. Reikėjo rašyti.

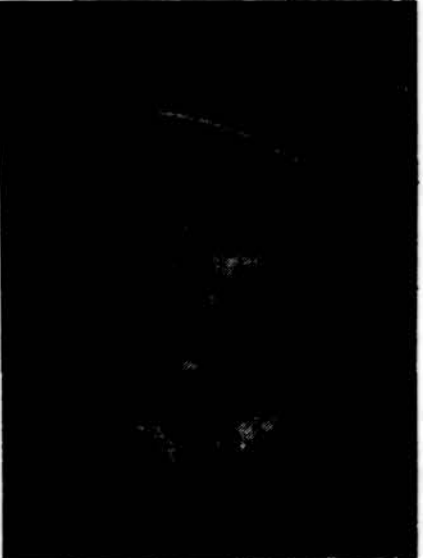
Taip, tai buvo seni laikai. Bet ir tada jaunystės netrūko, kaip jos pasaulyje netrūktų ir šiandien. Juo labiau jaunystės netrūko pačiai „Atečiai“.

Ji ir šiandien, nors mini savo 70 metų jubiliejų, yra janut jaunutėlė. Tai tikras stebuklas. Gal tada iš tikrųjų ir kalbėjimas apie „Ateitį“ praeitį nėra kokia nors „pelėsis“ ir kerpės apaugęs „istorija“, o ta pati, ir šiandien tebežydi žurnalo jaunystė.

„Ateities“ redagavimas pakliuvau, kaip ir į visas vėlesnes savo redaktorystės, netikėtai, staigiai, nė sapnuose nesapnuotai. 1937 metų pavasarį baigęs Vilkaviškio gimnaziją, rudenį atvažiuavau į Kauną studijuoti universitete literatūros. Jos studijuoti registravau į Teologijos filosofijos fakultetą. Universiteto raštineje padėjo man formuluoti sutvarkyti Jonas Virbickas. Jis tada savo rankomis įvairiai talkino ir anuometinei ateitininkų spaudai: „Ateities spinduliams“, „Atečiai“, „Židiniui“. Po kelių dienų vėl sutiktas, jis man tiesiai išrodia: „Žinai, turėsi redaguoti „Ateitį““. Apstulbau. Atsisakiau. Aiškinausi, kad noriu tik studijuoti, kad redaguoti aš nieko neišmanau, kad savo gyvenime dar nesu buvęs spausdintu, kad Kaune dar paklystu ir t.t. ir t.t. O J. Virbickas vėl savo: girdi, nieko baisaus čia nėra, galėsi ir studijuoti ir redaguoti, Kazys Zupka, jau redagavęs „Ateitį“ apėčiai metų, nori tą darbelį atiduoti kitiems, aš turįs suprasti, kad čia yra bendras reikalas... Prašiau kelių dienų pagalvoti.

Galvojau ir baiminausi. „Ateitis“ juk buvo kūrybingiausias ano meto moksleivių laikraštis. Joje kaip gnybai po lietaus dygo jauni talentai — poetai, beletristai, meno ir literatūros kritikai, humoristai ir ko tik nori. O redaktorius, mano akimis, turėjo būti lyg ir aukščiausio viso to, žmogus su autoritetu ir patirtimi. Aš gi dar tikras geltonasnapis, tik prieš kelis mėnesius palikęs gimnazijos suolą. Tiesa, aukštesnės klasės buvau nuolatinis „Ateities“ bendradarbis. Iš Vilkaviškio siunčiau žurnalui savo eilėraščius, korespondencijas, straipsnius ir kitokius raštus. Bet tai ir viskas. Šiaip dalyvavau ateitininkų moksleivių veikloje ir buvau pirštus prikibus prie vilkaviškiečių leidžiamo ir rotatorium spausdinamo „Naujo kelio“. Bet „Ateitį“ redaguoti buvo man dar per anksti. Tačiau Virbickas neatleido. Diena po dienos mygo ir mygo. Pagaliau sutikau pabandyti. O pabandęs, pasilikau vieneriems 1937-1938 metams. Gyvenime paskui niekad to nesigailėjau.

Po kurio laiko iš Jono Vir-

Kazys Bradūnas su studentų ateitininkų meno draugijos „Satrijos“ uniformine kepuraitė taisytais, kada jis redagavo „Ateitį“.

bicko sužinojau, kieno ir kokių sprendimų buvau pastūmėtas „Ateities“ redagavimui: buvau pasiūlytas prof. Prano Dovydaičio kandidatas. Su jo argumentais ir kiti sutiko. Ir aš buvau imtas šnekinti. Prof. Pranas Dovydaičis anais laikais buvo juridinis „Ateities“ leidėjas ir redaktorius, visų moksleivių ateitininkų *spiritus movens*, sekė viską, kas darosi „Ateities“ puslapiuose ir paskirose gimnazijose. Moksleivių ateitininkų susibūrimuos Vilkaviškyje, Marijampolėje, Panevėžyje ir kitur profesorius jau būvau sutikęs. Pagirdavo jis vieną kitą mano eilėraščių, žodžių bei aplamai vilkaviškiečių kūrybingumą. Profesorius Dovydaičiui už tą įskūmą manęs „Ateities“ redagavimui gyvenime niekad nei priekaištavau, nei padėkojau. Tylėjau, lyg nieko nežinodamas. Neužsiminė ir jis, nors tais metais nuolat susitikdavom „Šviesos“ spausdintuve, kur buvo spausdinama „Ateitis“. Profesorius ten irgi atėdavo, tačiau kitais reikalais: toji spausdintuvė, jei neklystu, spausdindavo bent kelis jo paties redaguojamus mokslo žurnalus. Į „Ateities“ žurnalo redagavimą profesorius visai nesikišdavo. Tačiau idealogių straipsnių man parašydavo.

Visų redagavimo ir puslapių lauzymo gudrybių reikėjo išmokyti pačiam. Ne kartą reikėjo mokytis ir iš klaidų, kurios buvo pati geriausia šios rūšies darbo mokykla. Peršokus pirmuosius slenksčius, toliau viskasėjo gana sklandžiai. Tik ne dėl kokių ypatingų mano žurnalistinių gabumų, o dėl to, kad entuziastingų ir kūrybingų bendradarbių netrūko. Jų buvo tiek, kad galima buvo rinktis pačius geriausius. O „Ateitis“ tada buvo prirašoma beveik vienu moksleiviais. Tai brendo grynai nepriklausomybės metų karta, kuri atradė turi kalnus nuversti.

Va dabar verčiu aną mano redaguotą „Ateities“ komplektą, ir pro akis slenka jaunystės dienų draugai ir plunksnos bilčiuliai. Tai vis dar tik kūrybos taku pradėjė eiti poetai, beletristai, literatūros kritikai, vertėjai, idealistai visuomenininkai. Tik pradėjė, bet jau koks talentų žėrėjimas: Vytautas Mačernis, Henrikas Nagys, Aloyzas Baronas, Julija Švabaitė, Pranas Aukštikalnė, Eugenijus

Matuzevičius, Vytautas Česna, Paulius Jurkus, Pranas Rimša, Petras Gailūnas, Alfonsas Sušinskas, Bronius Krivickas, Pranas Kozulis, Balys Serevičius, Elena Gabulaitė, Leonardas Žitkevičius, Mamertas Indriliūnas, Zigmas Umbražūnas ir daugelis kitų. Karų ir okupacijų siaubas šią tik pradedančią gyventi ir kurti ano meto „Ateitį“ bendradarbių kartą išblaškė, nutildė, išžudė. O laisvės ir normalaus kultūrinio bei idėjinio gyvenimo aplinkojį ji Lietuvai būtų buvusi tikra palaima. Gal ji ir būtų pasukusi Lietuvos laikrodį, anot prof. Pakšto, šimtą metų pirmyn...

Dabar, kada užverčiu mano redaguotosios „Ateities“ 1937-1938 mokslo metų komplektą, ryškiai ataidi iš anų dienų Vytauto Mačernio posmas:

Bet visa tai šiandien jau praeitis. Tai knygon sukloti iš vieno liudinčio pavasario žiedai. Užlieja ilgesys begėstančias akis, Kai juos prisiminimų knygoje vartai.

KONGRESO RUOŠOS ŽINIOS

Birželio 16 vėl buvo susirinkęs „Ateities“ jubiliejinio kongreso rengimo komitetas ir kai kurių jau sudarytų komisijų atstovai. Posėdyje tėvų marijonų patalpose dalyvavo: V. Šoliūnas, kun. V. Rimšelis, kun. K. Trimakas, J. Žadeikis, K. Pabedinskas, M. Tamulionienė, J. Pabedinskas, dr. J. Meškauskas, K. Kiaučius, J. Baužys, V. Kleiza, F. Mackevičienė ir dr. P. Kisieliūs. Posėdyje buvo peržiūrėta iš federacijos valdybos gautoji paskutinė kongreso darbotvarkė ir bandoma derinti prie vietinių sąlygų.

Finansų komitetas savo darbą pradėjo. Į pirmuosius jo išsiuntintus laiškus atsiliepiant vis dar negausūs, tad netrukus komitetas vėl kreipsis laiškais į ateitininkus, prašydamas nederinti su aukomis. Finansų komiteto pirmininku yra prof. dr. Juozas Meškauskas. Iždininkas —

Toronto ateitininkų metinėje šventėje įžodį davė moksleiviai. Iš k.: Tadas Slivinskas, Gintaras Uleckas ir Vytautas Čiuplinskas.

niai turės padengti ne tik savo išlaidas, bet ir prisidėti prie bendrų kongreso išlaidų. Tokių renginių bus net trys. Penktadienio vakare — susipažinimo vakaras ir jaunimo šokiai; rengia MAS. Šeštadienį — „Ateities“ literatūrinis vakaras ir meninė programa; rengia „Ateitis“ ir SAS. Sekmadienį — banketas, rengiamas anksčiau minėto specialaus komiteto. J.B.

SV. RAŠTO BŪRELIO KVIETIMAS

Ką aš darau, kad meilė Šv. Raštui, sakramentams plisėtų mano šeimai ar tarp lietuvių ar amerikiečių?

„Jėzus mane išgelbėjo. Jis paaugojo savo gyvybę už mane, tai kaip aš negaliu aukoti Dievui — Jėzui savo gyvenimo?“ Taip sakė šešių vaikų motina — baptistė. Ji kalbėjo apie savo gyvenimą ir savo meilę Šventam Raštui. Jos kunigas ir paprija rinkosi kas trečiadienį ir du kartus sekmdienį studijuoti Šv. Raštą. Kas vakarą jų šeima meldėsi bent 15 minučių. Ir ji meldžiasi rytą. Didelis džiaugsmas tryško iš jos ir jos vyro veido. Tokių jaunų 30-35 metų žmonių retai kada sutinki, tad reikia pasidžiaugti ir pasidalinti tuo su ateitininkais. Ji pasakojo, kad jos 10 metų sūnus, nors labai mėgėtininku yra prof. dr. Juozas Meškauskas. Iždininkas —

Kun. Alf. Lipniūno kuopos susikauptimė. Iš k.: Povilas Strolia, Algys Kazlauskas, Rimas Kučėnas, seselė O. Mikailaitė ir Rasa Narutytė.

Bronius Polikaitis. Jo adresu siunčiamos ir visos aukos: 7218 S. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629.

Sudarytas jau ir banketo komitetas, kuriam pirmininkauja inž. K. Pabedinskas. Kiti šio komiteto nariai yra: F. Mackevičienė, E. Razmienė, A. Rugytė, M. Tamulionienė ir V. Žadeikienė. Banketo komisija greitai laiku nustatys banketo menų, aptars programą ir dalyvavimo kainas.

Religinės kongreso dalies komisija baigiama sudaryti. Tuo tarpu jona įeina: kun. V. Rimšelis, Jonas Žadeikis ir kun. K. Trimakas. Kongreso metu kiekvieną dieną bus atnašaujamos šv. Mišios, tad jų iš viso bus ketverios. Smulkesnės detalės bus paskelbtos artimiausiu laiku.

Kongreso dalyvių registracija rūpintis ateitininkų „Giedros“ korporacija. Nakvynių tvarkymo komisija dar nesudaryta, bet jau ieškoma aplinkinių viešbučių, kuriuose galėtų apsigyventi iš toliau atvykę svečiai.

Nutarta specialaus kongreso registracijos mokesčio neimti. Tad kiekvienos dienos rengi-

BRANDOS KELIU

„Branda, pažanga yra žmogaus ir krikščionio svarbiausioji pareiga.“
T. de Chardin, S.J.

Kol žmogus dar nepajėgia savęs apgresti, jis yra auklėjamas; kai paauga, jis auklėjasi. Suaugusio žmogaus kelias yra branda, kuri žemiškoje egzistencijoje niekad nėra atbaigiama. Žmogaus dvasios brandos spektras turtingas ir įvairus. Socialinėje plotmėje nežiūrint kiek tobules ir būtų socialinės formos, gyvenimo pažangumas ieško, reikalauja kiek galima didesnio jų atbaigimo, tobulumo.

Tautinis subrendimas nėra vien tautinio palikimo pasisavinimas. Jo esmė yra tautinio supratimo tobulinimas bei tautinio pareigūmumo vykdymas.

Kultūrinėje plotmėje branda reiškiasi asmenybės kūrybingumu, kiek galima visos esybės.

Tolesnis žmogaus subrendimo bruožas yra jo moralinis atsakingumas, kuris reikalauja protinės pusiausvyros, veiksmo taupumo, žodžio tiesumo ir ištikimybės moraliniams principams.

Religinis sąmoningumas yra vienas pagrindinių žmogaus dvasios brandos bruožų. Negalima būtų vadinti pilnai subrendusiu žmogumi asmenį, kuris nesugeba apgresti žmogaus egzistencijos svarbiausių klausimų: kaip Tėvė ir tvartinio santykiai, žmogaus esminė vertė, pasaulio ir žmonių istorija. Nepaprastai reikšmingas šia prasme popiežiaus Jono Pauliaus II inauguracinis žodis: „Dabarties žmogus nebežino, nepažįsta savo vidaus pasaulio, savo dvasios bei širdies gelmių. Dažnai jis nėra tikras savo egzistencijos šioje žemėje prasme. Jį vargina abejojimai, kurie baigiasi vilties praradimu, desperacija. Todėl belieka, ...kad Kristus prabiltų moderniam žmogui“.

Nepaprastos svarbos žmogaus dvasios brandoje yra jojo santykiavimas su žmogumi. Be abejonės, mūsų santykiavimas su žmogumi turi reikštis pilna meile, pagarba, tiesumu, teisingumu ir žmogaus dvasios šiluma.

Sie atbaigto žmogaus dvasios bruožai turėtų formuoti prasmingo žmogaus gyvenimo kryptį.

Bene pati reikšmingiausia sintezė visų žmogaus dvasios

Pirmosios Ateitininkų namų muzikinės popietės organizatoriai: Stašys ir Milda Tamulioniai, Aldona Prapuolenytė ir Faustina Mackevičienė.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00.

Pakto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavusio jo mokesčių, atlymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kanadoje (kanadiškie dol.)	\$46.00	\$28.00	\$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Užsienyje	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Savaitinis	\$28.00	\$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesuaukoti straipsniai nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gautų straipsnių.

brandos principų yra išreiškiamas apaštalo Pauliaus žodžiais: „Visa atnaujinti Kristuje“. Todėl laimingas ir dvasiškai turtingas ateitininkijos sąjūdis pasirinkęs apaštalo Pauliaus taip nuostabią atskleistą žmogui dvasinės brandos kelią, kurio aktualumas ir svarba moderniam pasaulyje yra akivaizdūs.

Jeigu norime dirbti „ateičiai“ privalome dirbti jau dabar.
Spalding

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAIŠIS
IR
VINČAS BRIZGYS
Teisinių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vnt. tel. 778-9000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 51st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9 antradienį ir penkt. 10-4; šeštadienį 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė: Akinių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2639 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val: pagal susitarimą. Pirm., antr., treč., ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. pop. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Egin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-3149
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880; rezid. 448-5545

DR. C.S. ŠIAUČIŪNAS
DANTŲ GYDYTOJA
4912 W. 14th Street
Cicero, Illinois
Tel. 656-2441
Valandos pagal susitarimą

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktadienį 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

DR. PETRAS ŽILIONA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7) šeštadienis pagal susitarimą

DEGINANTIS RŪPESTIS

Lietuvių kalbos perteikimas jaunajai kartai šiuo metu jau slegia „kaip didelis akmuo ant širdies“. Kalba nėra tik susižinojimo priemonė. Sava kalba išreiškia geriausi jausmai, sukuriamas nemirštantis vertybės, paliekamas paveldimas turtas tautos ateitai. Geras išmokimas ir geras išmokymas tos kartos, kuri turi tėti vyresniųjų ir savo patį tėvų darbus, yra sąlyga kurti tautai ir savo žmonėms, neatskirti nuo tautinio kamieno, išpažinti savo tautinę kilmę ir jai priklausomumą.

Šiuo klausimu rūpinasi jaunimo organizacijos. Bet ne visuomet ir joms vyksta savo uždavinį tinkamai išspręsti. Tuo yra susirūpinę ir tėvai, bet ir jiems reikia pagalbos iš tos aplinkos, kurioje jie ir jų vaikai gyvena. Vasaros stovyklos yra pagalba, bet taip pat tik laikina — kelių savaitų vasaros gyvenimas didesniame lietuviškame spiečiuje.

Sukurti tokią aplinką, kurioje jauni lietuviai jaustųsi lietuviškai gyvenime, lietuviškose studijose, juo labiau stengiamiesi ir tarp savęs kalbėtis lietuviškai, jau kelnerius metus mėgina Lietuvių Jaunimo sąjunga savo Lietuanistikos seminare. Šis seminaras jau yra davęs labai dėsiningų ir gražių vaisių. Daugelis jaunuolių be jokio priekaišto kalbą, rašą, diskutuoja lietuviškai. Dažnai net geriau už dalį vyresniųjų, kurie įpranta namuose, o paskui ir viešumoje kalbėti dviejų kalbų mišraine.

Šiuo metu pirmą kartą suorganizavo Skautų sąjunga savo vadovams liuanistikos kursus, kad jie grįžę su mažaisiais ir didesniaisiais galėtų lengvai kalbėtis lietuvių kalba. Tą patį darys, tik ne tokiomis tiesioginėmis priemonėmis, ateitininkai ir skautai savo vasaros stovyklose. Ir visų pastangas kartu sudedant, jau yra didesnis ar mažesnis sprendimas, kad lietuvių kalba iš lietuviško dabarties jaunimo delftų ar organizacijų apsilaidimo nebūtų nustumta į antrą vietą arba teltų tik menkai pramokta svetima kalba.

Dviejų kalbų vartojimą palietė prof. dr. Algis Norvilas savo studijoje „Dvikalbiškumas: palaima ar pragaištė?“ (Išleido Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjunga, 1981 m.). Čia autorius riboja dviem kalbomis, kurių viena kalbama šeimoje, kita — aplinkoje. Psichologijos tyrinėjimais pagrįstas, jis nėšaka, kokius sunkumus turi vaikai, būdami iš mažumės dvikalbiai, kokius sunkumus turi tėvai, norėdami gerai pagrįsti dviejų kalbų pasisavinimo būdus svetimoje aplinkoje. Reikia didelių pastangų tėvams visuomet su vaikais kalbėtis tik lietuviškai, ir tai ne tik namų apyvokos reikaliai, bet ir visomis jų amžiumi rūpinamomis temomis. Aplinka veikia gatvėje, draugystėje, mokykloje ir kiekviename susitikime su svetimaisiais.

Tai psichologinis žvilgnis į dvikalbiškumą, kuris turi didelę reikšmę, kad lietuvių vaikai neprarastų savo lietuviškos dvasios, lietuviško galvavimo ir planavimo, lietuviško santykiavimo su savo tautinės grupės draugais. Knygėlę reiktų perkaityti kiekvienam tėvui ir kiekvienai motinai. Praktiškai kiekvienas turi susirasti savo kelią

eti į tikslą — išmokyti savo vaikus geros lietuvių kalbos. Reikia su jais kalbėtis, reikia kartu skaityti, net diskutuoti politinius įvykius ar juos aptarti ir apspėti, nors jie šiaip reikšmės ir neturėtų. Bet tiek vidinis, tiek išorinis gyvenimas domina suaugusius ir vaikus, tik vaikų žvilgsnio plotis čia yra skirtingas.

Geras praktiškas pavyzdys yra Liuksemburgo gyventojų dvikalbiškumas. Kiekvienas ten moka vokiškai (nors ir tarbiškai) ir prancūziškai. Jų galvojimas ir kalbėjimas, ypač truputį pasimokiusių, juo labiau intelektualu, yra vienodai tobulas, viena ar kita kalba išreiškia įvairias sąvokas. O tie, kurie studijuoja aukštusios mokslo, turi dar mokėti bent dvi ar tris svetimas kalbas — paprastai anglų ir olandų, dažnai anglų, lotynų, olandų. Liuksemburgiečių žodžiais tariant, „skaičiuojama tauta turi sugebėti kurti, bet dar labiau semtis jau sukurtais vertybėmis iš kitų tautų jų kalbomis“. Tai prisimintina ir lietuviams išeivijoje.

Dar įdomesnis reiškinys trikalbėje valstybėje — Šveicarijoje. Vokiečių, prancūzų ir italų kalbos čia turi tas pačias teises ir visos vartojamos. Kiekvienas šveicaras (išskyrus mažas kaimiečių išimtis) kalba vokiškai ir prancūziškai, bet dažnai nemoka itališkai. Itališkoji dalis kalba itališkai ir prancūziškai, bet mažiau vokiškai. Šveicuoliai gi moka visas tris kalbas, kalba jomis visomis, net liudami abstraktias sąvokas. Tik maža dalis vadinamų helvetų, kalbančių savo kalba, temoka dar itališkai, kartais ir prancūziškai, bet visų keturių nemoka. Ir jiems nė nereikia, nes jie mažiau judrūs ir mažiau ryšijū turi su kitomis grupėmis, nors save laiko viena šveicarų tauta. Į klausimą, kaip šveicarai taip gerai išmoko savo vaikus kalbėti trimis kalbomis, šveicaras profesorius atsako: „Paprastai. Jau vaikas žino, kad jis turės kalbėti trimis kalbomis, nes jo tauta yra trijų kalbų. Tai ir viskas“.

Šiuo atveju nesprendžiamas psichologinis klausimas, bet praktiškas, — mokyti turi pagal nustatytą programą, ir tai pirmiausia kalbų. Jokio menkystės kompleksas neturi kalbinės kilmės šveicaras, kai jis žino, kad jo tauta yra net trikalbė. Ta baimė kyla tik imigrantiniuose kraštuose, kurie dar nėra susikūrę tautinio identiteto, o savojo nepažindę iš imigrantų, sunkiai dirbusių ir išnaudojamų, tėvų ar senolių.

Šiaurės Amerika — JAV ir Kanada — kalbiniu požiūriu prievartos nevertos, bet įtakoją čia gimusių imigrantų vaikų kalbėti tik vietos kalba. O tokia Brazilija, net kurį laiką Argentina, plačių galimimų imigrantiniai kraštai, net įstatymais buvo uždraudę svetimų kalbų mokyklas ir ujo svetimomis kalbomis kalbančių gatvėje. Kaip pastovumas vienoje vietoje yra tik sėlių tautų žymė, taip judėjimas yra imigrantinių kraštų polinkis. Del tonėra kaimynystės, kurioj vieni kitais pasitikėtų, nesukuria čia ir tautiniam identitetui pagarbos. Dabarties etninių grupių judėjimas verčia ir lietuvius tapti, kaip vokiečiai vadina „Doppelmenschen“ — dvigubų žmogumi, tai reikšia mokančių gerai dvi kalbas. Šią vasarą ir reikia tai skatinti.

Pr. Gr.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IR JAUNIMO SĄJUNGOS POLITINĖ KONFERENCIJA

Reportažas ir pastabos

(Tęsinys)

Simpoziumas

Po prof. Klimo paskaitos buvo surengtas simpoziumas, kuriame dalyvavo neseniai iš Lietuvos pasitraukusieji: Aušra Marija Jurašienė, Tomas Venclova ir Vladas Šakalys. Simpoziumo tema — Išeivijos pagalba sąžinės kaliniams.

Aušra Jurašienė savo pranešime gvildeno tuos dalykus, kurie, anot jos, yra visiems žinomi, bet verta juos pakartoti. Pirmoji pagalbos politikaiams grandis yra informacija — kas kalinamas, kur, už ką ir pan. Ta informacija turi būti paskleista tiek išeivijoje, tiek atgal į Lietuvą, nes mūsų tauta gyvena uždaro visuomenės sąlygomis.

Antroji grandis yra informacijos skleidimas viešumon, Vakarų pasaulio spaudoje, visuomeninių organizacijų tarpe. Neužtenka gauti informaciją savo tarpe dalintis, nes tuo būdu nebus išnaudotos visos galimybės politikaiams gelbėti.

Vladas Šakalys

Trečia grandinė yra konkrečios politikaiams ir jų šeimoms pagalbos organizavimas. Ketvirta, ieškoti priemonių ir būdų veikti šioje srityje su kitų tautų visuomeninėmis organizacijomis — su rusais, žydais, estais, latviais ir kt. Geriausias modelis tokiai veiklai yra sovietiniai konclageriai, kur visi padeda viems, neatsižvelgdami į tautybę.

Toliau A. Jurašienė pastebėjo, kad per pastaruosius penkerius metus politikaičių gelbėjimo veikla išeivijoje yra padariusi daug pažangos. Ji ypač įvertino kun. Kazimiero Pugevičiaus vadovaujamo Lietuvių informacijos centro veiklą, skleidžiant informaciją apie lietuvių politikalius tiek lietuvių tarpe, tiek platesnėje visuomenėje. Ji taip pat paragino lietuvių organizacijas plėsti savo veiklą šia kryptimi.

LINAS RIMKUS

ir rasti būdų, ne tik kaip efektyviau informuoti pasaulį, bet taip pat ir kaip greičiau gauti informaciją iš Lietuvos.

Savo pastabose Tomas Venclova atkreipė dėmesį į mažai žinomus kalinius — vadinamuosius „kiškelius“, kurie, palyginus su plačiau žinomais kaliniais yra užmiršami ir neglobojami. Jo nuomone, tai yra vienas iš svarbiausių darbų, kuriuo išeivija gali apsiimti.

Toliau, jis pabrėžė, kad politikalių gelbėjimo veikla negali pasilikti tik lietuvių tarpe, o būtinai turi būti ieškomi ryšiai su kitomis tautomis. Be to, jis išreiškė tam tikrą nusivylimą, konstatuodamas, kad nemaža dalis lietuvių politikalių išgarsinimo pasiekta nelietuvių dėka. Airijoje, Dublino Pašto rūmuose, kur įsikūję Velykų sukilimo centras 1916 m. ir kurie yra tapę airių tautinių paminklų, yra išskabin-tas Nijolės Sadūnaitės portretas su žiniomis apie ją anglų kalba. Ščaranskis, Orlovas, Rudenko ir Petkus — žydai, rusai, ukrainietis ir lietuvis — buvo trečią kartą nominuoti Nobelio taikos premijai. Petkaus vardas nuskambėjo spaudoje kartu su Ščaranskio ir Ginzburgo, kai visi trys buvo teisiami. Tiesa, Petkaus vardas buvo daug mažiau minimas, negu Ščaranskio, bet, anot Venclovos, tam yra objektyvių priežasčių: Ščaranskiui vieninteliu grešė mirties bausmė ir kt. Už tuos visus išgarsinimo atvejus lietuvių turėtų būti dėkingi, o ne kaip Petkaus atveju, pasipiktinti, kad, girdi, žydai išpūtė savo ir lietuviui nebeliko vietos. Tokie nusiteikimai yra vengtini.

Baigdamas Tomas Venclova glaustai pakartojo savo mintis: reikia dirbti platesnėje dirvoje, negu tik savo, ir būtinai reikia mažinti spragą tarp lietuvių visuomenės ir Lietuvos pagrindžio.

Vladas Šakalys pabrėžė, kad kaliniams yra labai svarbu, kad apie juos žino Vakarai. Tokios informacijos skleidimas savo tarpe ir platesnėje visuomenėje ne tik apsaugoja kalinius, bet taip pat pakeičia esamą atmosferą aplamai, tuo būdu palengvinant būklę visiems.

Toliau V. Šakalys užsiminė, kaip ir kiti dalyviai, apie „amžinąją baimę“ išeivijos lietuvių tarpe. Anot jo, bijojimas, kad veiks-

Aušra Marija Jurašienė

V. Šakalys taip pat pabrėžė bendradarbiavimo su kitomis tautomis svarbą. Turime išnaudoti kiekvieną galimybę, vengiant būtų ar nebūtų paties skriaudų iškelimo. Anot jo: „Brandi tauta tuo ir skiriasi, kad jina vertina tą visą padėtį; žino, ką galima užmiršti, atidėti arba bent jau neminti“.

Konkrečiai veiklai V. Šakalys pasiūlė organizuoti šalpos fondą, remiantis Solženico fondo pavyzdžiu, kuris rūpin-tųsi politikalius, ypač tais vadinamaisiais „kiškeliais“, bei jų šeimomis. Iki šiol šelpimo pastangos, nors ir labai sveikintinos, bet neefektyvios, nes veiklama decentralizuotai. Iš tikrųjų, derėtų praplėsti šelpiamųjų kategoriją,

Tomas Venclova

įtraukiant tokius, kaip pavyzdžiui, Danutę Keršutę, kuriai statomos didžiausios klūtys įsidarbinimui. Be to, tokio šalpos fondo veikla turėtų ir padidinti funkciją, kuri yra nepaprastai svarbi.

Minėjimas

Minint 1941-ųjų metų įvykių — Baisių birželio trėmimų ir

Rimties valandėlėi

ŠEIMOS NAIKINIMAS

Vienas iš baisiausių šių dienų šeimų „vežių“ yra negimusių kūdikių žudymas arba abortai. Motina nepakencijos įsčiose atsiradusio kūdikio ir pasidaro abortą — nužudo nieku nekaltą, dar pasaulio šviesos neišvysdusį kūdikį, juo nusikrato, atimdama jam gyvybę. Dar neperseniai visų valstybių įstatymai abortą skaitė žmogžudyste ir ją padariusias motinas griežtai bausdavo. Del to motinos abortus darydavo retai ir slapta, o del sanitarinių dėsnių nepaisymo kartais ir pačios netekdavo gyvybės.

Paskutiniaisiais metais, etikos ir doros dėsniams susilpnėjus, daug kur abortai yra ne tik nedraudžiami, nebūdžiami, bet įstatymais globojami, suteikiant abortų norinčioms motinoms sanitarinę ir mediciniską pagalbą ligoninėse, gydytojų pagalbą visiškai veltui. Abortų legalizavimas bandoma pateisinti įvairiais argumentais. Vienas iš jų — motinos sveikata, nes slapta be sanitarinės pagalbos daromi abortai pakenkia motinų sveikatai. Kitas argumentas — moters išsilaisvinimas, kada ji gali daryti, ką tik nori, be baimės už aborto pasidarymą susilaukti bausmės. Taip argumentuojant atrodo, kad kūdikis motinos įsčiose yra jos kūno dalis, jos nuosavybė, su kuria ji gali daryti, ką tik nori.

Tuose kraštuose, kur abortai yra legalizuoti, kur už aborto padarymą ar pasidarymą yra panaikintos bausmės, kaip statistikos rodo, slapti abortai ne tik nesumažėjo, bet dar pagausėjo. Vis tik yra motinų, kurios sąžinėje jaučia, kad abortas yra nedoras darbas, nesikreipia į gydytojos specialistus, bijosi viešumos ir daro abortus slapta, suradamos, kas joms padeda.

1941 m. sukilimo bei Laikinosios vyriausybės laikotarpiu — keturiasdešimtąsias metines, konferencijos užbaigimui buvo surengtas minėjimas, kuris įvyko šeštadienį, birželio 13, Kultūros židinyje, Brooklyne.

(Bus daugiau)

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Ankstesniuose politinės konferencijos aprašymuose įsivėlė klaida. JAV ambasadorės štabo tarėjas buvo įvardintas kaip Carl Gershwin. Iš tikrųjų, jo vardas ir pavardė yra Carl Gershaman. Atsiprašome už klaidą.

J. V.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

VLADAS RAMOJUS

15

Po poros dienų Long Island vienam laikraščiu jau pamatėme savo atvaizdus ir straipsnį su gan ribia antrašte: „Lietuviai prisidėjo prie Korėjos karo“. Tai buvo savotiškas džiaugsmas patekęs į amerikietišką laikraštį ne kokios vagystės ar kitokio kriminalinio nusikaltimo proga, bet atlikus „šventą“ pareigą. Nors suaukota lietuvių šimtinė dolerių kaip lašas paskendo turtینگam Amerikos ižde, bet mes S. Urbono iniciatyvos dėka ne tik patys pasireklamavom, bet aplamai lietuvių susilaukė tam tikros reklamos.

Žiūrint šių dienų akimis, tas užmojis buvo tikrai naivus. Tačiau, iš kitos pusės žvelgiant, tada dar neabejojome, kad grįšim į laisvą Lietuvą, kad karinis konfliktas pasaulyje plėsis, jis palies ir Europą. O ir Lietuvos miškuose tuo metu dar nebuvo visiškai nutilę laisvės kovotojų-partizanų kovų aidai. Tik ką iš Vakarų į Lietuvą buvo grįžę Julijonas Butėnas, Juozas Lukša-Daumantas, Vakaruose palikę partizaninių kovų atsiminimus, ir kiti. Ir atrodė, kad Amerika tuo laiku Lietuvos partizanų kovomis buvo lyg ir susidomėjusi.

Po metų kity, jau man gyvenant Chicagoje, pasiekė, kaip tada atrodė, tikros žinios apie Julijono Butėno mirtį kovos lauke. Nebuvo jis man nei giminė, nei artimas pažįstamas, bet gabaus laikraštinių netikėtų mirtį Lietuvos kovų lauke gliai pergyvenau. Tą išgirstą žinią laisė pranešiau jo

broliui kalbininkui Petruui Užtėnui, gyvenusiam Bostone. Ir ko susilaukiau už tą žinią? Tik pikto laiško, kad skleidžiū gandus... Nors, kai šandien skliaidom Lietuvių enciklopediją ar kai kuriuos dokumentinius veikalus, randam, kad iš Vakarų grįžusio Julijono Butėno mirtis partizanų kovos lauke buvo tikras faktas. Tad ir aš nebuvau gandonėsis, nors, antra vertus, anais laikais, kai dar kieta Stalino nuleista geležinė uždanga skyrė Europą, ne visais gandai buvo galima greitai pasitikėti.

1949 metų rudenį vienam viešbutyje New Yorko centre įvyko Amerikos Lietuvių tarybos šauktas Lietuvių kongresas. Suvažiavo garbingi veikėjai iš visos Amerikos, nes tai buvo laikai, kai Alta gyveno didingas dienas. Prieš ją, sakyčiau visai teisingai, lenkiamės visi, išskyrus vadinamus „pažangiuosius“, nes Alta patriotinę lietuvių išeiviją buvo sujungus tikrai į tvirtą bei vieningą Lietuvos laisvės bylai kelti vieneta. O taip pat Altos pastangų dėka įsteigtas Bendras Amerikos lietuvių šalpos fondas — Balfas, kurio parama, nors kiek ir nubyrėjusia, kol ji pereinavo per įvairių jau stovyklinių pareigūnų rankas, pajusdavom V. Europos stovyklose. Tos patios Altos dėka 1951 metų vasario 16 dieną į Lietuvą pradėtos radijo transliacijos lietuvių kalba per valstybinį Amerikos radiją, sudarytas Kersteno komitetas ir t.t.

Tame kongrese, kurio rengimo komisiijai vadovavo Juozas Laučka, pirmą kartą savo akimis, pamaciau ir „keturis didžiuosius“, atvykusius iš Chicago — Leonardą Šimutį, daktarą Pijų Grigaitį, Miką Vaidylą ir advokatą Antaną Olį. Tada tikrai nenujauciau, kad ateityje, išskyrus Antaną Olį, su kitais trimis teks artimiau susipažinti, net bendradarbiauti, o su Leonardu Šimučiu ne vienu atveju

valandų valandas išsikalbėti, kai jau dirbau „Drauge“.

Pirmą kartą, nors ir iš toliau juos pamatęs ir iš klausęs nemažą dalį jų pakaitomis pravesto kongreso, įsitikinau, kad jų autoritetas kongreso delegatų ir stebėtojų tarpe yra nesugriauzamas, kad jie turi pilną ypač ankstyvesnės emigracijos lietuvių paramą bei pasitikėjimą. Ne vienas jų kalbėjo superpatriotiškai, užtikrindami, kad laisvė Lietuvai bus iškovota, kad lietuvių nuleisliu rinktų kovoję į Lietuvos išsilavinimą. Atsižvelgiant į tuometinę politinę padėtį, jų ir kitų žodžiai dar labiau žadino viltį, kad ir mūsų, naujųjų ateivių, viešnagė Amerikoje gal nebus ilga.

Iš to Lietuvių kongreso New Yorko ilgam pasiliko visa eilė įspūdžių, prisiminimų, nes pirmą kartą gyvenime pasitaikė proga dalyvauti tokiam dideliame lietuvių būryje — rinktinėje išeivijos lietuvių rikiuotėje — iškilmingame, kilimais nutiestame New Yorko didmiesčio viešbutyje. Tai buvo istorinis įvykis Lietuvos provincijos sūniui, tik neseniai persiritusiam per Atlantą. Tada tikrai nesvajojau, kad ketveriems metams praėjus jau Chicagoje būsiu įjungtas į sekančio Altos rengiamo kongreso reklaminių-propagandinių darbų.

Menu, kaip Lietuvių kongreso New Yorko metu vienam viešbučio kambaryje kažkas supazindino su į kongresą atvykusiu rašytoju Liudu Dovydnu, nepriklausomos Lietuvos valstybinės literatūros premijos laimėtoju. Tikrai nustebeu ir džiaugiausi, kai rašytojas, kurį iš tolo įsivaizdavau esantį labai kairų ir gal net atšiaurų, vos išgirdęs mano pavardę, tuojau pribilo: „Žinau tave, mano dukra turi išsikirpusi porą paties eilėraščių iš „Amerikos“ savaitraščio“.

(Bus daugiau)

Kiekvienas doras darbas žmogų aukština.

A. Smetona

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE SU AMERIKIEČIAIS ŽURNALISTAI

Pas Amerikos lietuvius nuo seno buvo susidariusi tradicija, kad tik organizacijai priklauso teisė vykdyti platesnės apimties lietuviškus darbus. Privati iniciatyva, jei nepalenka organizacijos kontrolei, buvo laikoma kenksmingu lietuvišką vienybę ardančiu veiksmu. Privati iniciatyva ypač nepakenčiama diktatūrinuose kraštuose, kur visos tautos gyvenimas turi paklusti dažniausiai neteisėtoms valdžios priemonėms. Laisvose santvarkose visokeriopai pažanga remiasi valdžios, organizacijų ir privačių iniciatyvų santaka. Jau Cezaris suprato šią tiesą, tardamas, kad laimingos tos tautos, kurios turi geras įstatymus, bet laimingesnės, kuriose geri papročiai daugiau reiškia negu geri įstatymai.

Los Angeles baltų veikėjai su Los Angeles Times redaktoriais Dan Fisher ir jo žmona: iš kairės (sėdi) — Leslie Dutton (Hannaford Co.), Candice ir Dan Fisher'iai, Vivii Pirišild (estė), stovi (iš kairės) — Juozas Kojelis, Rimantas Dabšys, Valdis Paulovskis (latvis), Antanas Mažeika (inf. centro direkt.), Danutė Barauskaitė, dr. Antanas Butkus (JAV LB Krašto valdybos vicepir.), dr. Ansis Blakis (latvis) ir Avo Pirišild (estas).

Lietuvių tautinė bendruomenė už tėvynės ribų, kaip ir visos kitos, nei teisėtos, nei neteisėtos valdžios, neturi priverčiamosios įstatymų galios. Viskas remiasi iš tautinio sąmoningumo, kaip moralinio principo, išplaukiančio savanoriška santaka. Šią tiesą iš visų veiksmų geriausiai yra supratusi ir praktikuoją Lietuvių Bendruomenė. Visuomeninės mūsų veiklos vertinime ji nesinaudoja prievartinę kompetencijos ribų nustatinėjimo matu, o pasikliauja faktų kalba, logiško įtikinėjimo galia ir tautinio bendruomenės narių sąmoningumu. Bendruomenės veiklos orbitoje privati iniciatyva todėl vaidina reikšmingą vaidmenį.

Privati iniciatyva informacijoje

Būtį galima kalbėti apie daugelį politinės ir kultūrinės srities laimėjimų, išplaukusių iš privatinės iniciatyvos. Tačiau šiuo kartu sustokime prie poros lietuviškos informacijos, nukreiptos į šio krašto visuomenę, pavyzdžių.

Po keleto sėkmingų organizuotų ir privatinės iniciatyvos bandymų, šiuo metu Amerikoje veikia trys į kitataučius nukreipti lietuviški informacijos židiniai: Eltos informacija, išlaikoma Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto; kun. K. Pugevičiaus vadovaujamas Lietuvių informacijos centras New York'e ir regionalinis Lietuvių informacijos centras Los Angeles. Elta informacijos tarnybos anglų kalba (deja, to negalima pasakyti apie lietuvių kalbos laisvą) biuleteniai yra profesionaliai redaguojami, medžiaga aktuali, gerai atrinkta ir reguliariai pasirodo. Deja, amerikiečių spauda Eltos teikiama informacija labai mažai ar net visai nesinaudoja. Sunku suprasti šį reiškinį; gal leidėjai ir redaktoriai tuo reikalu galėtų tiksliau pasi-

sakyti. Greičiausiai todėl, kad nėra siekiama asmeniško kontakto su tais, kuriuos šie biuleteniai pasiekia. Tačiau, Eltos biuletenių anglų kalba reikšmės nereikėtų vertinti vien tik tuo, kiek jais pasinaudoja amerikiečių spauda. Yra žinoma, kad Eltos pateikiama medžiaga yra vertinama daugelyje institucijų, kurios tiria dabar vykstančią raidą Sovietų Sąjungoje. Ypač jie savo rolę atlieka Europoje.

Kun. K. Pugevičius New York'e savo įstaigoje vadovauja net trimis tarnyboms, jų tarpe ir Lietuvių informacijos centrui. Informacijos centro idėja išplaukė iš privatinės kun. K. Pugevičiaus iniciatyvos, prisiglaudė Amerikos lietuvių katalikų tarnybos ir Lietuvių katalikų religinės šalpos patalpose ir išaugo į rimtą

problemą okupuotose Pabaltijo valstybėse.

Pats naujasis Informacijos centro išėjimas į visuomenę įvyko birželio 5 d., kai Sheraton viešbutyje suorganizuavo vakarienę pagerbti Dan Fisher, vieną iš „Los Angeles Times“ vedamųjų štabo redaktorių, kuris trejus metus išbuvo dienraščio korespondentu Maskvoje ir neseniai grįžo į Los Angeles. Būdamas Maskvoje, jis lankėsi Pabaltijo valstybėse ir paskelbė eilę straipsnių. Vakarienėje dalyvavo minėtas Allan Bock, „Orange County Register“ redaktoriaus, John Kurzwel — „National Catholic Register“ redaktoriaus, dr. Rakin Sherzoy ir dr. Shir Miskinyar — buv. nepriklausomo Afganistano ministro, dr. Antanas Butkus — JAV LB Krašto valdybos vicepir., „Amnes International“, „East West News Service“ ir „Hannaford Public Relations“ atstovai, lietuvių ir estų veikėjai ir daugiau negu 150 vidurinės ir jaunesnės kartos dalyvių. Trumpus žodžius tarė afganistaniečiai, dėkodami baltams už dėmesį ir paramą jų vedamai kovai už krašto laisvę. Jų nuomone, rusai Afganistane sunkiai įklimpė. Beveik visas kraštas tebėra laisvės kovotojų kontrolei. Net pačiame Kabule, ypač naktyje, okupantas saugiai nesijaučia. Kalbėtojai užtikrino, kad okupantas Afganistano nepavergs. Candice Fisher įdomiai papasakojo apie užsieniečių diplomatų ir žurnalistų bei jų šeimų gyvenimą Maskvoje: liūdna ir nesaugu; lengvi kontaktai su valdžios agentais, su kitais asmenimis beveik neįmanomi.

Redaktoriaus Dan Fisher plačiau pavaizdavo ir paanalizavo sovietinį gyvenimą. Papasakojo apie susitikimus su lietuvišiais disidentais Ginzburgo bute Maskvoje ir Antano Terlecko bute Vilniuje. Vilniuje lankėsi, kai buvo įrinktas naujasis popiežius. Tuoju paskelbto žinios, kad iš motinos pusės jis lietuviškos kilmės. Disidentų drąsa jam padarė didelį įspūdį. Iš susitikimų su įvairių tautų ir rusų disidentais galima tikriausiai pažinti Sovietų Sąjungos gyvenimą. „Aš jiems dėkingas, — kalbėjo Fisher. — Tai drąsūs žmonės, pasiaukoję idėjai. Padarė nepamirštamą įspūdį. Ir aš pats toks norėčiau būti. Tokios dvasios reikia amerikiečiams“.

Organizatorių vardu žodį tarė Antanas Mažeika, programai vadovavo Informacijos centro darbuotoja Danutė Barauskaitė; D. Gudauskaitė įteikė naujausius leidinius Dan Fisherui ir naujam „Los Angeles Times“ korespondentui Maskvoje. Sigita Raulinaitis perskaitė Simo Kudirkos ir Vlodo Šakalio sveikinimo telegramą.

Regioninis lietuvių informacijos centras Los Angeles dirba labai svarbų darbą. Ar tokias centrus nereikėtų skubiai organizuoti Chicagoje, Detroit, Clevelande, New York'e, Washington'e ir kituose didesniuose lietuvių centruose?

Juozas Kojelis

TAUTINIŲ ŠOKIŲ IR DAINŲ ŠVENTĖ

Šiemet jau 25-tą kartą Los Angeles baltų suruošiama jaunimo taut. šokių ir dainų šventė. Būna ji vasaros pradžioje, kol moksleiviai dar neišsklydę po stovyklas, kelavimus ar uždarbiavimus. Los Angeles kone visą gyvenimą ir judesius jaunimas yra susibūres į dainų ir taut. šokių ansamblių „Spindulį“, kuris maždaug prieš 30 metų įkurtas ir visą laiką vadovaujamas mokytojos Onos Razutienės. Be jos kazin kaip su tuo ansambliu būtų. Tiesa, dabar ji užsiugino dukrą — Danguolę Varnienę, kuri vis daugiau perima ansamblio

mokymą ir vadovavimą. Abiem jom sukeltos tikrai užpelnytų ovacijos. Tai labai vertingas, daug išvertmės reikalaujantis darbas. Kai yra kam judinti, atsiranda gerų taktininkų ir iš kitų šios meno srities žmonių.

Ansamblio ištisus metus ruošiasi didžiajam pasirodymui. Mažesnius — ne tik saviems, bet ir kitataučiams, jie atlieka dažnai. Šiemet toji šventė įvyko birželio 7 d. erdvioje ir puošnioje Hollywood Palladium salėje. „Spindulys“, kaip margaspalvė puokštė, užtvindė salę su maždaug 180 šokėjų — vyresniųjų, jaunių ir mažųjų. Jiems gražiai ir darniai talkino svežiai šokėjai, kurių buvo net 4 grupės. Iš toliausiai buvo Denver, Colorado, „Rūta“. Ten mažytė lietuvių kolonija, bet turė subūrusi šaunų, arti 20 šokių būrį, vadovaujamą A. Bulotienės-Kolupailaitės. Su jais į šventę atvyko ir taut. šokių puoselėtojas Vytautas Belauskas. Antroji grupė buvo iš San Francisco „Vakarių vaikų“. Tai irgi graži jaunimo grupė, arti 20, nedidelė liet. kolonijoj. Vadovauja Danutė Janutienė; jai talkina akordeonistas R. Pažemėnas. Kitos dvi grupės buvo latvių ir estų. Jie Los Angeles'iečiai, skaidrūs, bet veikūs, turi chorą ir šokių grupes. Abiejų po 4 poras pašoko atskirai ir drauge su „Spindulio“ šokėjais.

Šventę pradėjo „Spindulio“ vadovė. Maršui grojant, įžygiavo margaspalviai šokėjų pulkai. Programai vadovavo LB apygardos valdybos pirm. R. Dabšys. Įnešamos vėliavos, giedami himnai. Žodžiu sveikina dr. A. Butkus, LB valdybos atstovas iš Clevelando. Taut. šokių instituto vadovė Galina Gobienė iš Detroito, Estijos konsulas E. Laur, vietos Alto sk. pirm. F. Masaitis. Raštu sveikino konsulai: Lietuvos — V. Čekauskas, Latvijos — L. Anderson, LB vyriausioji vadovai — V. Kamantas ir V. Kutkus, buv. Taut. šokių instituto vadovė J. Matulaitienė ir Los Angeles meras Bradley.

Pirmasis šokis buvo kepurinė, kuriamė mergaitės, mosuodamos skrybėlėmis, tarsi sveikino publiką. Pirmojo dalyd pašoko 11 šokių, baigiant įspūdingu malūnu. Po to „Spindulio“ choras ir solistės V. Polikaitytė ir V. Variakojytė padainavo 11 dainų. Dirigavo O. Razutienė, akopėnė R. Apeikytė ir O. Barauskaitė. Po to vėl pašokta 11 šokių, baigiant sadute ir suktiniu. Šventė gerai pasirodė. Visi plačios programos punktai sklandžiai plaukė vienas po kito. Atekirų šokių didesnis ar mažesnis efektas priklausė nuo šokio charakterio. Žavumui itin pažymėtini landytinis, čigonė, malūnas, žigeliai, sadutė. Ypač gražūs šokiai, kurie palydimi daina, kaip V. Polikaitytės solo dainuojant „Esu puiki audėjė, moku gražiai austi“ ir į taktą — „tik tak, taku taku...“, kai šokėjos ima kaip staklių šeivos pirmyn ir atgal „šaudyti“, o publika, entuziaziškai pagauta, į taktą ploti. Kai kurie šokiai, kaip berniukų šokamas pakeltkojis, gana kampuotas ir monotoniškas, geriau būtų išleisti. Šokiams vadovavo Danguolė Varnienė, pranešėja Ilona Bužėnaitė, muzikinę dalį atliko R. Polikaicio ir D. Steikūno orkestras „Vakarių vėjai“, fleita — S. Raulinaitis.

Ši šventė Los Angeles'iečiai praėjo su dideliu entuziazmu. Tiesa, ji ilgokai užsitęsė, ji nebūtų menkesnė, jei keletą dainų ir šokių būtų mažiau. Labai gera pažanga padaryta vengiant ilgų „istorijų“ aiškinimų ir liaupsinimo kalbų. Publikos buvo gal daugiau 500. Puošni salė, nors kainavusi arti 4000 dol., taip pat prisidėjo prie šventės iškilmingumo. Bendrai, tai buvo puiki šventė. Pagarba dirbantiems ir rėmėjams!

J. Kuprionis

Santa Monikos Amerikos Lietuvių klubo veikla

S.M.A. Lietuvių klubo metinis narių susirinkimas įvyko gegužės 8 d. Pereitais metais klubas turėjo du didesnius renginius: vasarą — gegužinę E. ir J. Sinkių rezidencijoje, S. Monikoje ir Naujų Metų sutikimą S.M. Women Club salėje. Abu renginiai buvo labai sėkmingi.

1980 m. S.M.A. klubas paskyrė iš savo lėšų aukas kai kurioms lietuvių organizacijoms ir spaudai paremti; viso paskirta 700 dol.

Į naują 1981 m. klubo valdybą susirinkimo buvo išrinkti žemiau išvardinti klubo nariai, kurie pasiskirstė pareigomis: pirm. — dr. B. Raulinaitienė, vicepirm. — A. Markevičius, vicepirm. — S. Kvečas, protokolų sekretorius — K. Černiauskas, valdybos sekr. — E. Gedgaudienė, itd. — L. Whiler ir valdybos narė renginiams ruošti — G. Plukienė.

Į revizijos komisiją — E. Balceris, E. Jarašūnas ir A. Milienė.

Diskusijų metu buvo pasiūlyta ilgametį klubo narį plk. J. Andrių pakelti į klubo garbės narius. Susirinkimas šį pasiūlymą vienbalsiai priėmė. Svarstant einamuosius reikalus buvo nutarta: liepos 19 d. 1 val. p.p. suruošti klubo gegužinę E. ir J. Sinkių rezidencijoje ir Naujų Metų sutikimą Women Club, S. Monikoje. Susirinkimas vyko darnioje ir draugiškoje nuotaikoje.

E. Gedgaudienė

LATRONICA ASPHALT DRIVEWAY SPECIALISTS
Reputable Service for 30 Years. Licensed, Bonded, Insured, Radio Dispatched. Office at 3111 W. Columbia (Southwest Hwy & 79th St.). 434-6664 days, 434-6240 nights.

M. ESUNIS
DECORATING CO.
Specializing in painting, paper hanging also removing paint & stain from wall & ceiling to natural beauty. Call after 5 p.m. 458-5574

TOM'S FURNITURE
Stripping & refinishing cabinets, woodwork. Free Est. Reasonable prices. Quality work. 841-0919 or 841-4693

TONY & SONS
DECORATING
EXT./INT. Quality work since 1960. Texture ceiling, Wallpaper. Sr. Citizen Discount. Free Estimate. 425-0855

LINCOLN
ROOFING
ALL TYPES OF ROOFING GUTTERS AND TUCKPOINTING 271-8721

SELEMAN SERVICE
COMPANY INC.
Painting — Decorating Wallpaper Hanging Paint & Spraying, Exterior & Interior 8901 A Robins Drive Des Plaines 296-4115

NEW WORLD BUILDERS
RESIDENTIAL & COMMERCIAL
20 Years Experience Reputable & Reasonable Licensed & Bonded 409 W. 108th St. 821-4900

WITNEY CONSTRUCTION CO.
Complete Remodeling RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL TUCKPOINTING CHURCHES ROOFING-CONCRETE Compare our Prices Free Estimates 261-2033

ARTHUR H. BAUER & CO.
ROOFING & SIDING ASPHALT, WOOD & SLATE ROOFING FREE ESTIMATES 539-3818

McLENDON'S PAINTING & DECORATING SERVICE CITY & SUBURBS 30 Years' Experience INTERIOR & EXTERIOR BRUSH, SPRAY, ROLLER Complete Painting Service Specialists in Paper Hanging BONDED & INSURED 488-7932 8528 S. ELIZABETH CHICAGO

Jei stengiesi būti naudingas kitiems, būsi naudingas ir sau; ir jeigu kitų nemylėsi, tuo labiau niekas nemylės tavęs. M. A. Mureto

“Amber Holidays”

1981 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Maskva/Vilnius		rugpjūtis 17	
liepos 20	— \$1112.00	rugpjūtis 24	— \$1069.00
rugpjūtis 3	— \$1112.00	spalis 8	— \$1019.00
rugpjūtis 19	— \$1382.00	gruodžio 26	— \$ 979.00
(su Riga)			
rugpjūtis 3	— \$1148.00		

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS ir KANADOS MIEŠTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registracijos reikalus kreiptis į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

306 W. Broadway, P.O. Box 116, S. Boston, Mass. 02127, Tel. (617) 288-8764

Įstaigai vadovauja Aldona Adomonis ir Albina Rudzinskis.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes. Norintiems atskiesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

HERTHEL STEPHENS
ROOFING & REPAIRS.
REASONABLE PRICES.
WORK FULLY GUARANTEED.
FREE ESTIMATES.
790-1529

BECKER BLACKTOP
& CEMENT
Sidewalks, Patios,
Garage Floors, Driveways.
389-6926
448-4886 448-8966

WATSON'S ROOFING
762-1211
SHINGLES LAMINATED
FLAT REROOFS
GRAVEL FREE ESTIMATES
All Work Guaranteed
Emergency Service

MAHONEY CONCRETE
All concrete work. Garage
floors, driveways, patios, steps,
sidewalks.
CALL 422-7136

Orbitair International Ltd. su bendradarbiu

JONU ADOMĖNU pristato

BALTIIJA — LAISVALAIKIU

- Pasirinkimas iš 5 kelionių maršrutų
- Pirmos klasės patarnavimai
- Via Finnair — CSA
- Su palydovu iš JAV
- Priėmimas, viską — įskaitoma kainai

Programoje

- Pagal harkaraščius tarptautinių džių skraidis iš New York'o su pilnu patarnavimu skrendant.
- Pirmos klasės viešbutiai su vonia/shower (dvim asmenim kambari)
- Trys valgiai kasdien Lietuvoje. Pabaltijo apylinkėse
- Inturisto vadovo-vertėjo patarnavimas.
- Platus įvairių apžintėjimų, įskaitant įėjimo mokesčių į muziejus
- Persėdiniai į ir iš aerodromų

Specialūs ORBITAIR patarnavimai

- Lietuviškai kalbantys amerikiečių palydovai išvyks su 15 ar daugiau keleivių grupe iš New York'o.
- Lankymosi teatruose pagal kelionės maršrutą.
- Oru susisiekimas tarp Rusijos miestų.
- Rusijos vizų sutvarkymas ir įskaitytas mokeskis.
- Galima gauti pasipriešinimą kainas vaikams
- Rankinių įmokėjimas po 100 dol. asmeniui
- Įvairių kelionių maršrutuose įskaitoma Vilnius, Riga, Tallin, Maskva, Leningradas, Roma ir Praga.

Pilnos dienos ekskursija į Kauną ir pusę dienos apsilankymas Trakuose

ORBITAIR INTERNATIONAL LTD.
20 East 46th Street
New York, New York 10017

Prašau prisistiegti man „nemokama“ brošiūrą su pilna informacija apie kainas ir datas penkių kelionių programoms į Pabaltijo kraštus.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas ir Valstybė _____

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžių. Dviračių. Įmetamųjų vamzdžių ir kitų pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7771

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Atidaryti šokiadieniais nuo 6 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

Džiovink dabar... naudok vėliau

STEFANIJA STASIENĖ

Žmogus jau iš seno yra įpratęs konservuoti maistą, t.y. apsaugoti jį nuo gedimo. Primityvus žmogus mėsą, žuvį bei įvairias žoles paprastai džiovindavo ir tokiu būdu sudarydavo sau maisto atsargas žiemai.

Tai natūralus konservavimo būdas. Juk ir gamta išdžiovina įvairias augalų sėklas bei grūdus, kad šie nesupūtų ir nesugestų. Taip atsirado ir pirmosios razinkos, kurios tik vėliau žmonijai buvo pastebėtos, jog tinka maistui. Taip žmogus ilgai nežinojo, kodėl išdžiovintas vaisius ar kitas maisto produktas ilgai negenda. Tik prancūzų mokslininkas Pasteras vėliau įrodė, kad maisto gedimą sukelia bakterijos. O mikroorganizmų visur pilna: ore, vandenyje ir žemėje. Tačiau jie gyvena ir dauginasi tik palankiose sąlygose, būtent ten, kur yra drėgmė, šiluma ir deguonis.

Išdžiovinus augalą ar kurį nors maisto produktą, mikroorganizmai šių sąlygų netenka, ir jų augimas sustoja. Taip pat bakterijų dauginimasis sustabdomas, kai maistas yra užšaldomas. Tik konservuojant karštu būdu, kada ir stikliniai indai iškaitinami ir sterilizuojami, bakterijos sunaikinamos.

Tačiau džiovinti produktus yra daug paprasčiau ir niekuo nerizikuojama. Nėra pavojaus, jog gali atsirasti botulizmas ar kitas sveikatai pavojingas gedimas.

Kalbėdama apie džiovinimo procesą, noriu paliešti šiuo atveju tik prieskonių augalų džiovinimą. Šie labai dažnai naudojami kaip prieskoniai sriubose, mėsų ar daržovių patiekaluose bei arbatai. Kai kas savo darže augina įvairius prieskonių augalus ar vaistažolės. Todėl štai keletas sugestijų, kaip tokius augalus džiovinti ir ilgesniam laikui juos išlaikyti.

Dabar pats laikas džiovinimui. Patartina naudoti tik jaunus augalus. Ypač tinka jų viršūnės, nes šios turi stipresnį aromatą ir nesumedėjusių dalių. Augalus reikia gerai nuplauti, ypač miesto aplinkoje, nes nuo automobilių taršos

ant lapų susirenka daug kenksmingų chemikalų.

Lapus nenuskinti, bet palikti ant kotelių. Nuplovus nusaustinti, kad kuo mažiau drėgmės paliktų. Taip paruoštus augalus sudėti orkaitėje ant padėklo nestoresniu sluoksniu, kaip 1 colis. Džiovinti prie 140 laips. F. Be to džiovinimą nepertraukti ir džiovinti, kol atrodys sausi. Žinoma, reikia patikrinti. Išimti keletą lapelių ir kai šie atvės, bus matyti, ar jie trupsa, ar dar drėgni.

Išdžiovinus lapelius nuo stiebelių nuskinti ir sudėti į sandarų indą ar dėžę. Po 24 valandų vėl patikrinti, ar neatsirado ant dėžės sienelių drėgmės. Jei sienelės nedrėgnos tai sandariai uždaryti ir laikyti tamsioj ir vėsioj vietoj.

Galima džiovinti ir ne orkaitėje, o šiltoje ir sausioje vietoje ant aukšto ar garazo, pastogėje, jei ten nėra nuo automobilio benzino kvapo. Tokiu būdu džiovinant, reikia augalus surišti į puokštę ir nuplovus pakabinti koteliais į viršų. Kad neapdulkėtų, reikia apsupti plona medžiaga ar popieriumi.

Kaip minėjau, džiovinimas yra geras produktų apsaugos būdas nuo gedimo, tačiau viskam yra laiko riba. Neribotą laiką džiovintus prieskonių augalus ar arbatžolės laikyti negalima, kai kurie jų jau nustoja vertės po 9 mėnesių, pvz. čiobreliai (Thyme) ar šalavijos (Sage). Todėl patartina ant dėžės pažymėti ir džiovinimo datą.

Tad kuriuos augalus reikėtų džiovinti ir kurie mums naudingiausi?

Petražolė (Petroselinum sativum). Ši mėsų virtuvėje plačiausiai naudojama. Tinka sriuboms, mėsos, žuvies ir grybų patiekalams.

Šaltmėtė (Mentha piperita), arba mėta (mentha). Tinka kraujinųjų dešrų gamybai arba arbatai.

Vaistinė juozažolė

Etninio paveldėjimo besirūpinant Balzeko Liet. kult. muziejuje. Iš k.: Marge Tassone iš Illinois Ethnic Heritage Commission, Mrs. Michael Madigan ir Stasys Balzekas, Jr., BLK muziejaus prezidentas. Jie susitiko muziejuje pasvarstyti pobūdį Etninio festivalio, kuris vyks Springfielde nuo rugpjūčio 6 iki rugp. 16 d.

(Hysopus officinalis). Labai geras prieskonis padažams, mėsos ir daržovių patiekalams bei kraujo sriubai (jukai).

Vaistinis šalavijas (Salvia officinalis). Suteikia pikantišką skonį žuvies, paukščių, triušienos patiekalams, saldioms padažams, šaltiems gėrimams ir arbatai.

Čiobrelis (Thymus serpyllum). Tinka grybų, mėsos patiekalams ir arbatai.

Pankuolis paprastasis (Foeniculum vulgare). Tinka sriuboms, padažams ir vietoj kraupų rauginant agurkus.

Krapas (Anethum graveolens). Tinka sriuboms, bulvėms, salotoms paskaninti ir būtinai priedas rauginant agurkus.

Kvapūsiai meirūnas (Majorana hortensis). Nepakeičiamas prieskonis riebiųjų idarui, antienai, avienos kepsniams. Vartojamas ir arbatai.

Kvapusis rozmarinas (Rosmarinus officinalis). Tai delikatesinis prieskonis mėsos patiekalams, konditerijos kepiniams, saldioms padažams, šaltiems gėrimams ir arbatai.

Diamedis (Abrotanum). Vartojamas konditerijos gaminiams aromatizuoti. Kai kur vartojama kaip prieskonis mėsos ir žuvies patiekalams.

Kartusis kietis (Absinthium). Daugelis vadina pelynu ar metėle. Vartojamas apetito sužadinimui.

Vaistinis kietis, arba peletūnas (Dracunculus). Vartojamas ypač su varškės patiekalais.

• Matilda Marcinkienė, Lietuvos moterų federacijos Chicago klubo pirm., po pasikėsinimo prieš popiežiaus gyvybę pasiuntė klubo vardu apgailestaujančią laišką į Vatikaną dėl brutalaus atentato, linkėdama popiežiui greito ir visišką pasveikimą.

• Lietuvaitės debiutantėms, kurios yra pristatomos šiandien iškilmingame Gintaro baliuje Hiltono hotelyje, buvo suruošta keli pobūviai. Birželio 14 d. buvo pietūs – brunch Chicago Yacht klube. Pietūs suruošė dr. Waitkus su žmona savo dukters Terry debiutavimo proga. Dalyvavo debiutantės su savo palydovais bei šeimos nariais.

Birželio 19 d. Walter Mazil su žmona iš Naper Ville surengė vakarienę savo dukters Debbe debiuto proga. Dalyvavo debiutantės, jų palydovai, Gintaro baliiaus komiteto narsės. Pobūvio tema – Miss Piggy.

Birželio 19 d. Walter Mazil su žmona iš Naper Ville surengė vakarienę savo dukters Debbe debiuto proga. Dalyvavo debiutantės, jų palydovai, Gintaro baliiaus komiteto narsės. Pobūvio tema – Miss Piggy.

Apibendrinant jaunosios dainininkės pasirodymą akademiniame koncerte, su malonumu reikia pastebėti, kad per pastaruosius metus ji padarė gražią pažangą ir balso technikos apvaldyme, ir vokalinės literatūros pažinime. Ypač jaučiamas žemesnio registro sustiprėjimas, o aukštosios gaidos pasiliko gražios kaip buvę iš prigimties. Taip pat reikia džiaugtis jos ryžtu dainavimą pasirinkti pagrindine studijų šaka universitete, nes vyresniųjų muzikos darbuotojų eilės retėja, o gausiosio priauglio nematyti. Vitai galime palinkėti sėkmės ir ištvermės.

Giedra Gudauskienė

• Matilda Marcinkienė, Lietuvos moterų federacijos Chicago klubo pirm., po pasikėsinimo prieš popiežiaus gyvybę pasiuntė klubo vardu apgailestaujančią laišką į Vatikaną dėl brutalaus atentato, linkėdama popiežiui greito ir visišką pasveikimą.

• Lietuvaitės debiutantėms, kurios yra pristatomos šiandien iškilmingame Gintaro baliuje Hiltono hotelyje, buvo suruošta keli pobūviai. Birželio 14 d. buvo pietūs – brunch Chicago Yacht klube. Pietūs suruošė dr. Waitkus su žmona savo dukters Terry debiutavimo proga. Dalyvavo debiutantės su savo palydovais bei šeimos nariais.

Birželio 19 d. Walter Mazil su žmona iš Naper Ville surengė vakarienę savo dukters Debbe debiuto proga. Dalyvavo debiutantės, jų palydovai, Gintaro baliiaus komiteto narsės. Pobūvio tema – Miss Piggy.

Apibendrinant jaunosios dainininkės pasirodymą akademiniame koncerte, su malonumu reikia pastebėti, kad per pastaruosius metus ji padarė gražią pažangą ir balso technikos apvaldyme, ir vokalinės literatūros pažinime. Ypač jaučiamas žemesnio registro sustiprėjimas, o aukštosios gaidos pasiliko gražios kaip buvę iš prigimties. Taip pat reikia džiaugtis jos ryžtu dainavimą pasirinkti pagrindine studijų šaka universitete, nes vyresniųjų muzikos darbuotojų eilės retėja, o gausiosio priauglio nematyti. Vitai galime palinkėti sėkmės ir ištvermės.

Giedra Gudauskienė

REDAGUOJA ST. SIEMENIENĖ, 6307 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

Vienos tremtinės išgyvenimai

(Tęsinys)

Rozančius sumeta išviettėn

Marijampolėje po teismo išbuvome apie 6 mėnesius. Padarė krata, atėmė rozančius, sutraukė, sumetė į išvietę. Didžiausias nusi Kaltimas, jei pas ką rado piestuką ar popieriaus.

Atėmė ką turėjome. Apie 200 moterų ir vyrų nakties metu su sargybiniais ir šunimis per miestą nuvarė į gyvulinis vagonus ir nuvežė į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą, kur išbuvome apie pusę metų. Ten varydavo koridorius šluoti, valyti. Visur pilna kalinių. Mus laikė izoliuotais, niekas negalėjo aplankyti, namiškiai nežinojo kur esame.

Pravieniškų baisumai

Iš Kauno apie 300 mūsų išvežė į Pravieniškų, kur išbuvau 2 metus. Ten buvo baisios sąlygos. Taip mus apniko blakės, kad baisu. Be miego rytą reikėdavo eiti į durpynus dirbti.

1946 m. rugsėjo-spalio mėnesį užpuolė dizenterija. Apie 200 išbadėjusių žmonių išmirdavo kas mėnuo, kuriuos papildydavo naujais, iš Kauno atvežtais.

Uždaryta lavoninėje

Parėjome kartą iš darbo. Buvo ten dvi studentės Zaremaitės. Jas varė grindų plauti, parėjusias iš durpyno. Aš jas užstojau. Mane už bausmės uždare į tokį autobusą – lavoninę, kur buvo trys lavonai. Pirmą kartą naktį turėjau praleisti su lavonais. Aš pernakt sėdėjau ir meldžiausi, pavydėdama lavonams. Pravieniškų išbuvau dvejis metus. Dr. Portnoj, kurį mano brolis buvo išgelbėjęs iš geto, paskyrė mane į trečią grupę ir mane nebevarė nei į mišką, nei į durpyną. Siųsdavo į dr. Griniaus tūką. Pėsti turėdavo eiti 6 km. į darbą, kur bulvės sodindavome, žemę kasdavome. Grįždamos matydavome varomus po sunkių darbų iš durpyno. Kai kuriuos nešdavo ant neštuvų su aukšta tepmeratūra arba mirusius. O lyg pasityčiojimui sutikdavo juos su armoška neva už gerai išpildytas darbo normas.

Paskiau buvau perkelta į baldų dirbtuvę. Ten buvo mūsų viena paguoda – peteliškė lange. Iš viso Pravieniškų buvo apie 800 žmonių. Buvo baisios sąlygos, badas. Nusilpusį vėjas prispauzdžia prie sienos ir jau nebeapjauja.

Vilniaus kalėjime

Iš Pravieniškų nuvežė į Vilniaus kalėjimą, kur grupavo, kur ką vež. Vilniaus kalėjime rado daug lenkių iš Volkovo armijos. Tai lenkų armija, kariavusi prieš vokiečius. Kai rusai juos apsupo, nutiesė, sugrūdė į kalėjimus ir lagerius.

1947 m. birželio 24 d. mane ir daugelį lietuvių, jų tarpe ir p. Lasienę, Kauno univ. dėstytoją, išvežė į Sov. Sąjungos šiaurę. Vežė dvi savaites gyvulinuose vagonuose, kur dar buvo arklių mėšlo liekanos. Duodavo tik vandens, duonos, retkarčiais silių. Vagone buvo apie 60 moterų.

Uchtoje – netoli Vorkutos

Nuvežė į Uchtos miestą, Komi respublikoje, apie 300 km nuo Vorkutos. Čia buvo išskirtymo punktas. Iš Vilniaus išvežė visą šeimą, gal kokius 60 vagonų. Uchtoje paliko 4-5 vagonus, o kitus nuvežė į Vorkutą. Uchtoje apgyvendino barake. Ten šiaurę. Vėsa nebuvo nakties. Šviesu ir naktis. Mazi krūmeliai, mazi medeliai. Liepos 1 d. pasiuntė mus sodinti bulvių. Sekančią dieną

Eugenija Keresėvičienė

atvažiavo komunistiškai vergų pirkliai pasirinkti darbu žmonių. Aš ir dar apie 40 lietuvių, eščių, ukrainiečių patekome į 12-tą skyrių. Viršininkė ten buvo išgerti mėgstanti moteris Zaicova. Viename barake buvome 100 moterų, 16- kos tautybių.

Moterys kerta mišką

Nuo sekančio ryto jau išėjome kirsti miškų. Reikėjo nueiti 3-4 km į mišką, nusiimti pjūklą, kirvį, nusi-kast sniegą ir įpjaut medžius, padarant dideles normas. Nuleidus medį, nugenėjus šakas, reikėdavo pačioms nutraukti prie Uchtos upės.

Brigadoje būdavo 20-30 moterų, trys rusų sargybiniai su šunimis. Buvome perspėtos, kad jeigu kuri nueis į šalį, nepasakiusi viršininkui, nušaus. Buvo keletas nušautų be jokio įspėjimo.

Ten išbuvau trejus metus. Jei buvo šalta, apie 40 laipsnių, nevarydavo mišką, o duodavo sniegą kast, taipgi pinti inspektams tokius apdangalus iš žolių. Žiemą buvo labai šalta miškuose. Ap-sirengti gerai nebuvo kuo. Duodavo kokių karių atlikusių dra-bužių.

Plytų fabrike ir naftos kasyklose

Paskiau išvežė į plytų fabriką. Tenai reikėdavo kasti molį, karštą plytas išimti. Plytas reikėjo deginti, kai kurie eidavo į mišką malkų. Ten dirbo ir bausmę baigus, kuriems neleidavo išvažiuoti. Pvz., buvo iš Prancūzijos chemijos prof. Rozenfeldas. Jis ir mane priėmė į laboratoriją, kur išdirbau trejetą metų.

Iš čia paėmė ir 4-tą skyrių, kur rovimė kelmus, o paskui perkėlė į naftos kasyklas. Ten tiek prisigėriau naftos garų, kad buvau apalpusi.

Neturi įtaisų – panaudoja kalinius

Komi respublikoje tarp Vorkutos ir Uchtos buvo keturios naftos kasyklos. Komunistai neturėjo įtaisų naftą vamzdžiais iškel-ti į paviršių. Tam jie panaudojo politinius kalinius – vyrus ir moteris. Nuleisdavo apie kilo-metrą gilyn po žeme. Kaliniai iškasdavo ir išveždavo žemes, nutiesdavo geležinkelį. Urvais iškasdavo net iki septynių kilo-metrų šachtose. Kaliniai padarydavo medinius sutvirtinimus, kad negriūtų, kasdavo kanalus vandeniui nutekėti. Tuose urvuose buvo gręžiama, kol pradėdavo tekėti nafta.

Kaliniai ten dirbo trimis pamainomis. Jokio lengvatų moterims nebuvo. Po žemės drėgna, šalta, urvai žemi, negali išsitiesti, daug dulkių, nuolat didžiausias nelaimės: užgriūdavo žemė, statybų medžiai, akmenys. Moterys, pripylusios vagonėlius žemių, juos stumdavo net iki kilometro, kol pasiekdavo didesnę kelią ir prikabindavo arkliais.

Darbas po žeme

Moterys prie šachtų ateidavom valanda anksčiau. Apsimaudavome kareiviškoms vatinėmis kelnėmis, baisiai sunkiomis, naftos primirkusiomis, kojas apsiuviniodavom autais, apsiaudavom tokius keistus guminius padais „kerzavus“ batus, gaudavome lempas ir tada mus tokiomis pintinėmis nuleisdavo žemyn. Prieš leidžiant visuomet padarydavo krata.

Arkliais – vanduo, žmonėms – ne

Po žemės išbūdavom 8 valandas.

Neturėdavom ten nei duonos, nei vandens. Jei kas susirgėdavo, vis tiek neiškeldavo iki pamainos galo, nebent kam ranką, koją nulaud-davo ar krintantieji akmenys, žemės užmušdavo. Reikėjo dirbti 8 val. be valgio, be gėrimo. Arkliams vandens būdavo. Nebent kurjarkli-dus prislinkęs galėjai vandens gurkšni nugerti. Jokios ventiliacij-os. Pasistatė lempučių, susi-rietus krauni žemę į karutį, paskiau veži pusę kilometro pati žemė į vagonėlį, o paskiau stumi tą vago-nėlį. Pagrindinis įrankis – kirka. Kerti ir krauni rankomis.

Moterys skriausdavo prižiūrėtojai

Budavome pajudusios. Sutinki žmogų ir nežinai, ar tai dulkių stulpas, ar žmogus. Juodi veidai, pilnos dulkių burnos ir nosys.

Turėdavome padaryt normą – išvežti apie dvi tonas žemes. Už tai gaudavome savo davinį – pusę kilogramo duonos. Padarėnčios daugiau normos, galėdavo gaut 800 gramų.

Kartu buvo kriminalistai ka-liniai. Jie nedirbdavo. Kai mes išeidavome į kasyklas, jie išvog-davo duoną, rūbus, paskiau pralošdavo kortom. Lošdavo kortomis ir terorizudavo poli-tinius kalinius. Jie būdavo pri-žiūrėtojų patikimi, ir prieš juos nebuvo galima pasiskųsti.

Pagrindinis maistas buvo duona, po truputį duodavo sriub-os, dar kokių priedų. Šachtose dirbo apie 300 kalinių. Mūsų šach-toje – dauguma moterų, daug lietu-vių.

Viršininkai už padaromas nor-mas gaudavo pinigų, o kaliniai – tik duoną. Viršininkai nepasi-žymėjo moralumu ir nuo jų jaunoms kalinėms tekdavo nuken-tėti.

(Bus daugiau)

Marytė Sandanavičiūtė-Newsom pravedė koncertinę programą „Draugo“ 30-tosio premijuoto romano įteikimo iškilmėse Los Angeles; ji mokytoja ten Šv. Kazimiero liuanistinėje šešta-dieninėje mokykloje ir yra moksleivių ateitininkų būrelio vadovė.

Balzeko Liet. kult. muziejuje iš k.: Stasys Astras, Silvija Wenskus, R. L. K. M. moterų gildos pirm., Ursulė Astrienė, Stella Kaulakienė ir Stanley Balzekas Jr. Nuotr. P. Malina

Lietuvių šeimų pobūvyje Pompano Beach, Fla. Iš kairės pirmo eilės: Kristutė Bronišutė, Larisa Bronišutė, Alinutė Coleman; antro eilės: Kristutė Baker, Juozas Viškus, Steve Baker, dr. Albina Prunskienė, Rūta Gustaitė-Bronišienė, Marytė Prunskytė-Coleman, Ricardas Logan, Virginija Logan, Klara Viršukienė, Lonaaitė, Bronius Petruskas, Debbie Petruskienė, Jonas Zells, Viki Zells ir Jonukas Povilas Zells (žilniskas).
Nuotr. Dr. Martino Coleman

LIETUVIAI FLORIDOJE

Pompano Beach, Fla. ORGANIZUOJASI JAUNOS LIETUVISKOS SEIMOS

Floridos pietryčių dalyje — Pompano Beach, Fla., ir artimesnėse, kaip Pt. Lauderdale, gyvenančios jaunos lietuvių šeimoms pradėjo organizuotis. Pirmą savo susirinkimą — pobūvį turėjo Marijos Prunskytės — Coleman ir jos vyro daktaro bute. Suvažinavo visos šeimos su vaikais. Atvyko ir vyrai ar žmonos ne lietuvių tautybės. Br. Petruskas atgabeno lietuviškų leidinių, kuriuos daugelis įsigijo. Didelį meninį patyrimą turinti Klara Viršukienė pamokė, kaip dažyti lietuviškus margučius, tai vaikai kiekvienas sau nudažė po margutį. Pobūvis buvo jausmas. Planuojama ruošti bendrą gegužinę, bendras kūčias. Dr. M. Coleman visą grupę nufotografavo.

Sunny Hills, Fla.

PIRMO APSILANKYMO ISPŪDŽIAI

Smalsumo vedini Juno Beach, Fla. gyventojai S. Balčiūnas, K. Giniotienė, A. ir A. Pilipavičiai ryžomės apsilankyti Sunny Hills. Kelionė Floridos Turnpike, kuri supa neįdomios lygumos su gyvulių bandomis, daugelyje vietų riegos nudėgusių miškų medžių stuburai. Sekė 75 greitis. Čia abipus kelio lydi gražūs miškai. Daugumoje pusys, tik kartais pamaišytos lapuočiai. Paskutinis greitis 10. Jau čia yra kalnelių ir gan didokų aukštumų. Gra-

žūs miškai ir tarpuose dideli plotai kultivuojamos žemės. Galop įsukome į 77, paprastą ir siaurą kelią. Aplinka kalnuota, apaugusi pušimis su lapuočių priemaiša; vietomis kultivuojamos žemės plotai. Keliaujant atrodė lyg kylaime aukštyn. Bekildami pasiekėme kelio kairėje pusėje didelius vartus su užrašu: "Sunny Hills". Įvažiuojame ir dairomės pagal turimą adresą kolonijos puoselėtojo Vytauto Belecko rezidencijos. Radome ir čia mus pasitiko du gražūs šunys — bebalčiai, kurie tik užjo apie mus, tarsi kviesdami svečiuotis. Pasirodė ir Vytautas, kurio kviečiami suėjome į vidų, o šuneliai pasilikę savo poste matyt laukti ir susitikti naujus lankytojus, kurių čia, atrodo, netruksta. Bematant visi pasidarėme lyg senį pažįstami. Pagal kiekvieno skonių buvome nuoširdžiai pavašinti šaltais gėrimais.

Pailsejus ir troškuli numalšinusi, šeimnininkas išvežė apžiūrėti kolonijos. Pirmas vaizdas. Vieta aukšta, kalnuota, bet nesimato smailių kalnų ir stačių šlaitų. Apaugusi gražiomis, lieknomis pušimis. Aukščiausias pakilimo taškas yra 364 pėdos virš jūros lygio. "Boat Lake" ežeras — 70 akrių dydžio. Vanduo švarus, tinkamas maudyti ir vietos gyventojai maudosi. Be to žuvingas — tikras rojus žvejams. Pirmoje eilėje ežero visi sklypai parduoti išimtinai lietuviams, prarastos gatvės ir po žeme įtaisytas vandens vamzdžiai ir elektros laidai. Kanalizacijos kol kas nėra, bet tikima greitai laiku bus ir ji pravesta.

grįžome į rezidenciją. Mūsų laukė šeimnininkė su skania pagaminta vakariene. Atrodė, kad kolonijos kūrimosi procesas jau praeityje, o jos plėtimasis tik laiko klausimas.
Stasya Baltūnaitė

Mūsų kolonijose Milwaukee, Wisc.

Š.m. birželio 28 d. sekmadienį, 3 val. p.p. Šv. Gabrieliaus parapijos salėje vyks JAV Lietuvių Bendruomenės Milwaukee apylinės narių susirinkimas. Prašome visų narių kuo gausiausiai susirinkime dalyvauti.
Apylinkės valdyba

POKSTAI

Jei įkanda gyvatė, įkastoji vieta peržegnoti ir kalbėti tris kartus: "Eik tu, gyvate, ant sūdo Dievo (teismo), kuriam įkandai tam žmogui (mintyje reikia turėti tą žmogų, kuriam įkandai gyvatę). Kad tas žmogus neįsijautų nei sopulio (skausmo), nei tinimo! Ar rada, ar marga, ar juoda!

Jau įsikūrusių ir užplanavusių namus statyti yra per 40 lietuvių šeimų. Įsikūrusių namų naujų, maždaug vieno stiliaus, bet gan gražūs.

Lietuviams jau parduota bent 500 sklypų. Sklypai dideli ir jų kainos pradedant 4.500 iki 8.500 dol. Perkant jau iš antrų rankų, kainos didesnės.

Sunny Hills centrinėje vietoje pastatyta nauja, graži katalikų bažnyčia. Jai priklauso dar 4 akčiai galimam plėtimuisi. Prie bažnyčios yra kapinės. Parapijos klebonu yra kun. Pranas Juraška — lietuvis, kuris kiekvieną sekmadienį 12 val. dienos, laiko lietuviams pamaldas. Čia apsigyvenęs muzikantas Mamaitis su žmona, teko nūgirsto organizuoja chorą. Čia pat yra ugniagesių ir pirmosios pagalbos punktai; nemaža salė su virtuve ir kitais patogumais. Visi gyventojai sale naudojami nemokamai. Planuojama įkurti apsipirkimui centrą ir seneliams prieglaudą. Artimiausias didmiestis yra Panama City, 30 mylių nuo Sunny Hills. Miestas kurortinis su gražiu paplūdimiu. Apsisivalę

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti 927-9107

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas
2646 W 69th Street — Tel. RE 7-1941

Simon's Travel

Praleiskite 11 dienų
LIETUVOJE

Birželio 8 iki 22 d.

Vilnius — Kaunas — Trakai — Druskininkai
Anykščiai — Rumiškės

13 DIENŲ SU GIMINEM!!!

Liepos 9 — 23 — Liepos 23 — Rugpjūčio 6 d.
Rugpjūčio 13 — 27 — Rugsėjo 3 — 17 d.
Gruodžio 21 — Sausio 4 d.
Toronto (416) — 537 — 3060 arba 532 — 8772

Telefonai — Chicago (312) — 673 — 5391 arba 654 — 4238
Montreal (514) 669 — 8834
Telex 06 — 986766 TOR

Organizuoja: SIMON'S TRAVEL
2385 Dundas St. W.
Toronto, Ont., Canada M6P — 1X2

Taip pat sutvarkome: Iškviatimus į ir iš Lietuvos.
Perkam mašinas giminėms Lietuvoje.

NUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. Union Pier, Michigan, 5-ijų kamb. (2 mieg.) butas. Visam sezonui ar savaitėms. Skamb. 616-469-3590 arba Chicagoje 312-847-7457.

FOR RENT — 4 room heated apartment. \$210 per month. 6757 S. Artesian Ave. Tel. 927-1094.

Prie 66-os ir Whipple išnuomojamas gražus 3 kambarių butas, Skambinti 778-6916

D R E M S I O

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda.
Kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei- Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Sparvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinimai.
Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NORKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai patoguojamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėliu 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-2787

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-3854

NAMŲ APSILDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gazuinius.
ALBIN BANYŠ, Telef. 447-8806.

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISO
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR SĄLDYTVUUS
Kreiptis į Hermaną Deckį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

PUSMEČIUI
\$121.00 Chicagoje
\$93.00
Ciceroje
(10/20/5 UM)
Pensilvanijai auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVICIUS — 778-2233

ATLIKAME
NAMŲ PATAISYMO
DARBUS
PETRAUSKAS CONSTRUCTION CO.
Skambinti po 6 v. vak. Tel. 847-7564

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 So. Pulaski Rd., Chicago
Phone — 581-4111

DENGIAME IR TAIOME
VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite —
ARVYDUI KIELAI
Tel.: 434-9535 arba 737-1717

CLASSIFIED ADS

REAL ESTATE

MESA, ARIZONA

Parduodamas gražus naujas mūr. namas. 3 miegami. Centrinis vėsinimas. 2 maš. garažas. 75' x 100' sklypas su vaismedžiais. Rašyti adresu:

A. BALTUSNIK

255 N. Hunt Dr. East, Mesa, Arizona
85203. Tel. (602) 969-0252

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užteiti į mūsų įstaigą. Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti. Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.
Virš 500-tai namų pasirinkimai.

BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600

REAL ESTATE

ATDARI APŽIŪRĖJIMUI

Sekmadienį, birželio 28 d. nuo 1 iki 4 val. popiet

6204 S. KOMENSKY
3-ijų miegamų mūro rezidencija. 2-ą masinų garažas. Puikiai išlaikytas. \$58,500.

3625 W. 84th PLACE
22 metų senumo 3-ijų miegamų mūro rezidencija. Įrengtas rūšys. Garažas. \$58,500.

6129 S. ALBANY
5 kambarių angliškas mūro bungalow. Pilnas valgomasis. 2 maš. garažas. \$49,900.

3237 W. 71st STREET
Savininkas finansuoja 2-ijų miegamų mūro namą. Garažas. Prašo \$55,000.

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600

WESTLAWN — Savininkas parduoda mūr. namą. 4 miegami, 1 1/2 vonios. Centr. oro vėsinimas. Garažas. Virš \$60,000. Atidaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 12 iki 4 val. popiet — 6334 So. Tripp. Avenue, Tel. 460-4399.

CICERO — 1439 S. 50th AVENUE
6-ijų butų pajamų nuosavybė. Kaina \$65,000. Kreiptis į savininką. Telef. 652-6803.

Open house Sunday 1 to 6 p.m.
Marquette Park
7251 S. FRANCISCO

3 full baths, 4 bedrooms, or small income upstairs. Near transportation. Ideal for growing family or in-laws. Immed. possession. Mortgage terms available.

73-čia ir Richmond — 6 kamb. (3 miegami) mūr. Garažas. Gazo šildymas. Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ra ir Washtenaw — 5 kamb. (2 miegami) mūr. 2 maš. garažas. \$51,500.

59-ta ir Pulaski — 3-ijų butų mūr. Naujienos. Modernus. Gazo šiluma. Geros nuomos.

62-ra ir Artesian. 4-ijų butų mūr. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

55-ta ir Kedzie — 5-ijų butų mūr. su garažu. Pajamų \$15,000. Savininko paskola už 12%.

Marquette Park apyl. — Liukusinis 12-kos butų. Pajamų virš \$33,000. Savininkas paskola rimtam pirkėjui.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaristas — Vertinimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

PERRY PLAZA MOTEL

PARDUODA 3-JŲ KAMB. BUTUS

Arti Super Market. Maži mokesčiai ir apdrauda.

Fireproof. Swimming Pool.

Hot Springs, Ark. 71901

Tel. 501-623-8814

ISIGYKITE DABAR

Ką tik išėjo iš spaudos MARIJOS AUKŠTAITIS naujas romanas:

"ANT MARIJŲ KRAŠTO",

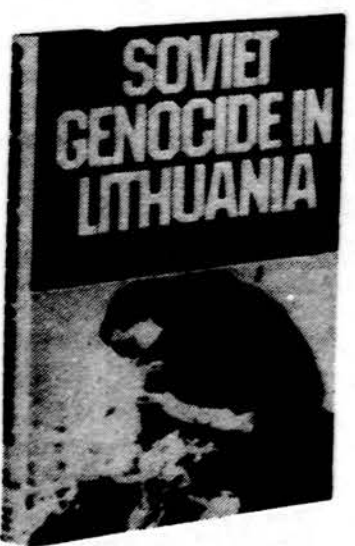
pagrindinė mintis: meilė, auka, tragedija ir kovą, herojiškumas ir humaniškumas, Lietuvos istorinis duelis, plačių pažiūrų.

Knyga turi 408 pusl., kaina su persiuntimu 10.95 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Illinois gyv. dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

Soviet Genocide in Lithuania
by Joseph Pajaujis - Javis, Ph.D.
Manyland Books, Inc. New York, 1980
\$10.95 246 psl.

Pernai suėjo 40 metų nuo Lietuvos pavergimo, o šiemet minim 40-tą "baisiojo birželio" sukaktį. Ar gali būti geresnis tų tragiškų įvykių paminėjimas, kaip akivaizdus jų priminimas laisvajam pasauliui?

Į laisvę ištrūkę afganistaniečiai šiandien su skausmu pasakoja apie sovietų vykdomą terorą jų šalyje. Mums dabar pats laikas kuo plačiau atskleisti tiesą apie sovietų vykdomą genocidą mūsų tėvynėje.

Dr. Juozo Pajaujo knygoje rasit tikslus faktus, paremtus dokumentais, statistikomis, iliustracijomis ir gyvais išlikusių liudijimais. Yra išsami bibliografija ir indeksas.

Užsisakykit vieną knygą sau, o kitą padovanokit savo mies- to bibliotekai ar universitetui!

LITHUANIAN NATIONAL
FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

Prašau man atsiųsti knygą Soviet Genocide in Lithuania

Vardas ir pavardė

Adresas

Knygų skaičius: (Kaina \$10.95) Siunčiu

MŪSŲ KOLONIJOSE

Newark, N. J.

MOTINOS DIENA

Gražiai, turiningai ir lietuviškai vaikalingai šiemet paminėta Motinos diena, gegužės 3 d. sekmi, vadovaujant Onai Karalienėi, programoje dalyvaujant šešt. mokyklos vaikams, tautinių šokių šokėjams iš Liepsnos ir Broniui Balčiūnui su V. Krėvės Antanuko Rytū. Vašes parūpino ir skoningai patiekė lietuviškos moterys. Buvo tikrai nuotaike ir maloni Motinos diena, kaip jau seniai Newark bebuvo.

Tėvo diena birželio 21 d. paminėta kleb. prel. Jono Šerno gimimo dienos pietų metu, kuriuose susirinko tikrai pilnutėlė salė lietuvių ir nelietuvių, parapijiečių ir svečių. Kalbėjo pats prelatas, kalbėjo kun. Pocius (abiem kalbomis) ir pranešė apie tėv. Leonardas Adrieckus, kuris tą dieną talkino parapijoje, turiningai ir trumpai. Aikiu, entuziastiškai ir spalvingai kalbėjo prof. dr. Jokūbas Stukas. Diena buvo labai šilta ir prakaitas vilgė visus šventės dalyvius, nes salė neturi vėsinimo. Dabar newarkiečiai talpinasi su pamaldomis rūšio salėje, dideli bažnyčiai apsilvius viduje. Šitaip beviltingai stovi nuo N. Metų. Manoma, kad teks rūšelyje ir pasilikti.

Betgi, pranciškonų talka sekmadeniais pamaldose sukviečia parapijiečius ir, nors metaliniai suoliai nemalonūs, bet geras, turiningas kunigo pranciškono, dažniausiai tėv. Klemenso Žalio, o jam esant užimtam kitose pareigose, tėv. Leonardo Andreikaus, maldos ir pamokslas, suaukšia pamaldoms ir dvasinei atgavai bei pagūdai. Vargana, bet savo ir miala.

Iškilmingai atšvęsta ir dr. Jokūbo Stuko vadovaujamo Lietuvos atsiminimų radijo 40 metų sukaktis. Programą atvėžė chigagiečiai Faustas Strolia su savo dainuojančiais ir šokančiais menininkais. Tai buvo nauja ir įvairi, pritaikyta šventės nuotaikai.

Nuolatinis newarkietis, Lietuvoje buvęs gimnazijos direktorius, Vincas Ambrozijus, savo 87 m. gimimo dienos progą gavo malonią staigmeną — prezidento Ronald Reagan sveikinimą su linkėjimais, visai nesitikiųs ir nieko panašaus nelaukęs. Ambrozijus dar geros sveikatos, bet mėgsta gyventi savo namų ramumoje su savo prisiminimais ir dabartine spauda bei knygomis, nepolitikuojamas ir neveikdamas. Su žmona Rozalija atostogauti žada sūnus Marius ir jo šeimos globoje Atlanto vasarvietėse.

Ilgą kančios kelionę, 6 metų sirgęs, pusiau paralizuotas,

įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2900

VALOME
KILMUS IR BALDUS
Planuome ir vaikuojame visų rūšių grindis.

Tel. — RE 7-5168

užbaigė Petras Zapasnykas, inž. Zenono tėvas. Buvo palaidotas birželio 6 d. Arlington kapinėse, kur visi lietuviai laidojami, anksčiau Bujaus, dabar jo įpėdinio Mario Texera aptarnaujami. Tik gaila, iš eilės, kaip pasitaiko. Niekas nepasirūpino lietuviams atskiros kapinės kapinėse įgyti. Tikrai gaila. Brooklyne, Marytė Šalinskienė sugėba lietuvių suguldyti artumoje, kuone viename kalnelyje, kur jau ilgis Galdikas, Bendorius, Vainiai, dr. Stanaitienė, Bileriai, Šventoraitis, o netoliese jau ir daugelis kitų, jaunų ir vyresnių išsiai. Šia Marytės Šalinskienės sumania rikiuote tenka tik gėrėtis, sugebant tai padaryti tokiose milžiniškose kapinėse.

Po poros dienų, tėvą palaidojus, inž. Zenonas Zapasnykas su žmona Helen Petrenaitė susilaukė antros dukrelės Onos Elžbietos, o seneliai Petrenai ir Bronė Zapasnykienė naujos vaikaitės, kuri visi džiaugiasi, nubrūkdamai tėvo netekimo skausmo ašaras.

Seattle, Wash.

LIETUVIŲ DUKTERŲ DRAUGIJA VENIA

Lietuvių Dukterų draugijos Seattle skyrius aktyviai reiškiasi labdarinės darbuose. Su gausiais pasisekimais veiklos ir energingos narės neseniai pravėdė populiarią "garage sale", (naudotų prekių išpardavimą), uždirbdamos daugiau kaip 550 dol. padėti draugijos veiklai.

Išpardavimas įvyko paskutinį gegužės mėn. savaitgalį Rimo ir Dianos Pakčiauskų rezidencijoje. Prie ruošos prisidėjo apie 13 lietuviškų šeimų, pasidalindamos darbais: skelbimų paruošimu ir platinimu, fantų suvežimu, gardžių kėpelių pagaminimu ir pagaliau būdėjimu prie kasos. Projektą koordinavo Zita Petkienė, aktyviausia naujai išrinkta sekretorė. Nutarta dalį pelno persiųsti Chicago skyriaus valdybai padėti jų galtingam darbui.

Smagu sėkmingai pasiekti bendrą tikslą, bet dar maloniau to darbo bėgyje gilinti pažintį ir stiprinti draugystę bei lietuviškus ryšius!

Lemont, Ill.

VIESPATS PASAUKĖ AMŽINYBEN

Rodos, buvo sveikas. Gyveno ramioje, gražioje vietoje. Taip ra-

miai gyvendamas pensininko gyvenimu Pranas Atkočaitis, rodos, galėjo dar ilgai čia, šioje žemėje gyventi. Bet Viešpaties planai kitokie. Š. m. birželio 1 d., besitvarkydamas prie namų esančiame sodelyje apalpo. Nuvežta į ligoninę, rastas jau miręs. Velionis buvo pašarvotas Chicagoje, Marquette Parke, Petkaus šerminėje. Birželio 4 d. po pamaldų Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Pranas Atkočaitis prieš 77 metus gimęs Lietuvoje, Valių km., Šakių apskr. Amerikoje išgyveno 32 metus. O Lemonto apylinkėje gal 15 m.

Velionis buvo veiklus lietuviškol veikloj. Niekada, čia, Lemonte, neapleisdavo Balso, LB susirinkimų ir jų ruošimų renginių, bei minėjimų ir švenčių. Buvo veiklus šaulių organizacijoje. Lankė ir į visus susirinkimus bei renginius Chicagoje.

Pasiliko žmona Petronėlė (jiedu buvo atšventę 50 metų vedybinę sukaktį), duklė Janina ir sūnus Algis su šeimomis, o taipgi broliai ir seserys.

Velionį Praną Atkočaitį palaidoti susirinko gana didelis lietuvių būrys. Daugiausia šauliai. Jie buvo ir karsto nešėjai, ir laidotuvių tvarkytojai.

Birutė Navickienė, Lemonto LB apylinkės valdybos narė, laidotuvėse atstovavo LB. Be to Lemonto LB apylinkės valdyba "Drauge" pareiškė velionio žmonai, vaikams ir artimiesiems užuojautą.

Velionis Pranas Atkočaitis buvo giliai religingas, niekada nepraleisdavo Šv. Mišių ir visada primadavo Šv. Komuniją, tad tikimės kad Viešpats, mūsų Sutvėrėjas suteiks jam Amžiną Ramybę.

Andrius Laukaitis

KANADOS ŽINIOS Toronto, Ont.

VIENERI METAI BE KUN. P. AZUBALJO

Jis buvo taip reikalingas Toronto lietuviškai kolonijai, bet jo nebėra. Prieš vienerius metus jis iškeliavo amžinybės keliais ir daugiau — pas mus nebegrįs. Rašau apie a. a. kun. kleb. Petrą Azubalį, kurio mirties metinės iškilmingai buvo paminėtos 1981 m. birželio 13 d. Lietuvos Kankinių šventovėje pamaldomis, jo kapo aplankymu ir parapijos moterų paruoštais užkandžiais. Šv. Mišias už velionies sielą atnašavo šeši kunigai: dabartinis tos parapijos klebonas kun. J. Staškus, kun.

dr. J. Gutauskas, kun. A. Si-manavičius, OFM, kun. E. Jurgutis, OFM, kun. A. Stalioraitis ir kun. dr. Pr. Gaida. Asistentu buvo atostogaujantis klierikas K. Kaknevičius. Pamokslą pasakė ilgesnį laiką kartu dirbęs su velioniu kun. dr. J. Gutauskas. Mišių metu giedojo parapijos choras, vad. muz. St. Gailevičiaus, vargonais palydint muz. J. Govedui. Solo giedotojais S. Žiemelytė ir L. Marcinkutė.

Pranas Alėmas

DAUGIAKULTŪRĖS KANADOS DEŠIMTMEIS

Š. m. birželio 15-17 d. Saaskatono universitete įvyko gim-

tosios kalbos mokytojų konferencija. Joje buvo svarstomas programų sudarymas, gimtosios kalbos įjungimas viešųjų mokyklų sistemon, lėšos, mokytojų paruošimas, mokymo metodai, kalbos mokymas mažose vietovėse ir t. t.

Iš lietuvių konferencijoje dalyvavo mok. A. Rinkūnas, Augštesniųjų lituanistinių kursų vedėjas ir eilės mokslo vadovėlių autorius.

Konferenciją suruošė Federacinės vyriausybės daugia kultūrinių reikalų direktoriatas ryšium su Kanados daugiakultūrės politikos dešimties metų sukaiktimi.

Pr. AM.

Taurią lietuvių motiną, auklėtoją ir veikėją

A. A. ELENA APOLONIJĄ ČEPINSKAITĘ JURGELIENĘ 1912.1.6—1981.III.3

pamaldomis, aukomis Tautos Fondui, gelėmis, rašiniams spaudoje ir užuojautos pareiškimais pagerbė mūsų bičiuliai:

Aidžiai Aloyzas ir Danutė, Aistienė Aldona, Albrick plk. Edgaras ir Emma, Amerikos Balso Lietuviškoji Tarnyba, Andrius kpt. Juozas, Armanienė dr. Elena, Aušrotai kpt. Bronis ir Vera,

Backai — Lietuvos atstovas dr. Stasys A. ir Ona, Balčiūnai Stasys ir Stasė, bei Remigijus su Danute, BALFO Centro Valdyba ir Direktorai, Baliai dr. Jonas ir Elena, Barskėtytė Ofelija, Bartash Anna, Blekaitis Jurgis ir Gražina, Bobeliai dr. Kazys ir Dalia su šeima, Boynton Ed ir Joan, Bryant Allison, Budrienė Regina, Burba kun. Mik., Burgess dr. Jack, Butėnai Vladas ir Dalia, Butkai plk. Walter ir Mary,

Carroll William ir Joan, Chaplick Juozas, Chennault Anna, Čizauskai Albertas ir Genovaitė, Čičūnai Kęstutis ir Milda, Crosby Richardas ir Andrea, Dambriūnienė Elena, Dansker Rose, Darlys Barbara, Lietuvos gen. konsulė Daužvardienė Juzė, Depenbrock Eleonora, kongresmanas Derwinski Edward su šeima, Domanskiai dr. Al ir dr. Pranė, Dorow dr. Stanley T., Dowhan Veronica, Dziak Alfonas ir Dalia, Esunas Ladas, Eukos Luiza, Faltus Anna, Fischer George, Bertha ir Hedwig, Fleming Mirga Harmon, Fresen Ileana,

solistė Gage Jeanne, Gaidis Henry L., Gale Anthony su šeima, Gale dr. Julius, Marie ir Dick, Gale kpt. Ronaldas, Giedraitis Juozas ir dr. Leonilda, Glod plk. Stanley, Goodrich Ed ir Dorothy, "GOP Nationalities News" redakcija, Gracey Barbara, Grannan Karl, Grentzer prof. Rose Marie, Grinius Liutas su šeima, Hansen Ruth, Harmon Joseph ir dr. Danutė, Havelka George ir Sonia,

Jackūnas dr. Vladas, Jarašūnas kun. Matas, Jokubauskas Jonas su šeima, Jurėnai Petras ir Liūda, Jurgėla kpt. Petras, Jurgelaitis kun. Antanas, Jurgelas William su šeima, Juška Juozas, Katinskai Henrikas ir Sofija, Kačinskai dr. Leonas ir Elena, Kamantauskienė Irena, "Kario" štabas, Karulis Irena su Am. Balso Lietuviška Tarnyba, Kaslari dr. Bronis ir Pranė, Kaulakienė Ona, Kostianes Dino N., Kostick prelatas Adam, Krivickai dr. Domas ir Gražina,

Labanauskas kpt. Paulius J., Labanauskai Vytautas su Agota ir Mindaugas, Landis Emily, Lapė Nelė, Laučkos Juozas B. ir Izabelė, Laukaitis Izabelė, Leary Helen, Lewis George, Liatukienė dr. Elena, "Lietuvių Dienų" redakcija, Lietuvių Istorijos Draugija, Lietuvos Vytis Centro Valdyba ir Washington D.C. kuopa, Lileikos Alfonas ir Laimutė, Lithuanian Catholic Mission in D.C., Lietuvos Diplomatinijos šefas Lozoraitis Stasys, Lietuvos atst. Lozoraitis Stasys Jr., Lukaševičius dr. Henrikas, Luber Helen, Lutwin Jean,

Mangų šeimos nariai sveturi JAV, Mariani Teodoras ir Veronika, Martin John M., Maxwell dr. Louis ir Elizabeth, McClanahan Judy, de Meones grafas Pedro, Michelevičius kpt. Bronius, Mickai Stasys ir Elena, Migonis Eva, Milukai Matas ir Elena, Milunas Anatolius, Morales Fred, Morrow kun. Dennis, Mullings Linett, National Lithuanian American Republican Federation of Illinois, National Republican Heritage Council, Niemczyk plk. Jay ir Peggy, Noreikienė Marija, Norkai Antanas ir Marija,

Paliokai Pranas ir Milda, Paramskienė Natalija, Paszor Laszio, Patlaba kun. Petras, Patlaba Stasė, Perros Ted ir Electra, Perry John ir Jane, Petcavage Genovaitė, Petručiai Alfonas ir Regina su šeima, Plateriai dr. Aleksandras ir Laima, Pollard kun. Thomas W., Povilaičiai Petras ir Stasė, Pugles Bar, Puodžiūnienė Jona, Ramonas Jurgis, Raslavičiūtė Jolanta, Rastienė Julija, Raulinaitis kpt. Zigmars ir Marina, Republican National Committee, Richards Richard, Rudžiai Antanas J. ir Marija, Rugytė Alicija, Rutelioniai Vytautas ir Julija,

Samatienė Margarita, Scanlan USCG kpt. Bernardas ir Cecilia, Semel Mary, Siler Danutė, Sisters of Immaculate Conception, Simanis Jos. su šeima, Simučiai — Lietuvos gen. konsulas Anicetas ir Janina, Slapšiai Teodoras ir Ona, Slavoff Radi ir Cornelia, Smitrus Helen ir Regina, Snapp Audrey, Sprinkle Judy, Steele Earl ir Sally, Stankaičiai dr. Alfonas ir Olga, Stikhoriai dr. Jonas su šeima, Stoller Martin ir Marjory, Stukai dr. Jokūbas ir Loretta, Šalčiai Almus ir Nijolė, Skirpienė Bronė, Snapšys Marijonas su šeima,

Tautos Fondo Taryba ir Valdyba, Tomkai Vytautas su šeima, Triupaitis Leonas, Tyliai Adolfas ir Konstancija, Tyliavienė Valerija, Vaičiūliai Antanas ir Joana su šeima, Vaitkai Jonas su šeima, Vaivados Antanas ir Milda, Vakseliai kpt. Aleksandras ir Irena, Vasaičiai Antanas ir Faustina, Vasilauskai Kazys ir Vanda, "Vienybės" redakcija, Vilamienė Regina, Vilniai Kazys ir Elena, Vitėnai Juozas su šeima, VLIKO Valdyba ir Taryba, Weisbecker Jadvyga,

Yovaish Aldona, Zach Alfred ir Eileen, Zaleckai Vincas ir Alicija, Zalubai dr. Romualdas ir Aleksandra, Zamites Joseph ir Helen, Znotinas kun. Jonas, Zolotas Socrates ir Dina, Žibai kpt. Vladas ir Kazimieras, Žiuraitis kun. dr. Tomas, Žiurys Gene.

JIEMS VISIEMS NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME.

Kostas R. Jurgėla
sūnus Algimantas Julius,
dukra Elena Aldona May,
vaikaičiai Algis Viktoras ir Elytė

Bethesda, Maryland

DRAUGAS, šeštadienis, 1981 m. birželio mėn. 27 d.

— Tyra širdis nelengvai įbauginama.

Shakespeare

Duok man laisvę arba duok man mirtį!

— Patrick Henry

A. J. A.

JANUARIUI REIVYČIUI mirus,

jo broliams, mūsų garbės nariui ALGIRDUI REIVYČIUI ir VYTAUTUI bei kitiems giminėms reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

BUV. POLICIJOS TARNAUTOJŲ
KLUBO "KRIVULĖS" VALDYBA ir NARIAI

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. Republic 7-1213

14028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

Perskaitytę Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

APYLINK MUS

× Marijonų vienuolijos Sv. Kazimiero provincijos visuotinis susirinkimas — kapitula renkasi ateinančią pirmadienį, birželio 29 d. Dalyvaus provincijos kun. J. Dambrauskas, provincijos taryba, vienuolynų vyresnieji ir išrinkti vienuolynų delegatai. Kadangi buvusios vadovybės kadencija jau baigiasi (šešerių metų laikotarpio), tai šiame suvažiavime bus renkami naujas provincijos, provincijos taryba, o vėliau taryba su provinciolu išrinkti naujus įvairius pareigūnus. Susirinkimas bus dvi ar tris dienas Chicagos marijonų vienuolyne.

× Kun. J. Staškevičius iš Toronto sutiko eiti kapeliono pareigas jaunųjų ateitininkų vasaros stovykloje Dainavoje liepos 5-19 d.

× Birutė (Lieponytė) ir Kestutis Dailidės džiaugiasi susilaukę pirmojo sūnaus Vytuko, kuris krikštijamas šį šeštadienį, birželio 27 d. Naujagimiu džiaugiasi seneliais tapę Lieponiai ir Dailidės.

× Dr. A. Shtromas, W. York-shire, Anglija, žinomas lietuvių disidentas, "Politinė sąmonė Lietuvoje" autorius, pratesė "Draugo" prenumeratą ir pridėjo auką. Nuširdžiai dėkojame.

× Sniegolė Jurskytė, Philadelphia, Pa., pedagogė, visuomenininkė, mūsų bendradarbė, buvo atvykusi į Chicago ir dalyvavo Lietuvių operos "T. Li-tuani" pastatyme. Ta proga aplankė "Draugą", ir įsigijo naujausių leidinių už didesnę sumą.

× Juozas Sakys, Chicago, Ill., su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. auką. Juozas Sakys skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą dienraščiui nuširdžiai dėkojame.

× Cicero Amerikos Lietuvių tarybos skyrius per S. Paulauską atsiuntė 10 dol. auką. Dėkojame.

× Avalon Galerijos krautuvėje parduodama 14 ir 18 karatų auksiniai ir deimantiniai papuošalai, sužieduoti ir vedybiniai žiedai už 30% nuol. Yra didelis pasirinkimas kristalų, gintaro, porcelano, Hummel, Dresden ir Lladro figūrėlių ir įvairių kitų dovanų visokioms progoms. Sav. Dalia ir Romas Daukšai maloniai jums patarnaus. Pensi-ninkams duodama 10% nuolaida. Adr.: 4243 Archer Ave. (tarp Sacramento ir Whipple St.). Tel. 247-6969. (sk.)

× Baltie Monumenta, Inc., 2621 W. 71 St. Tel. 476-2882. Atidara kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Antradienį sekma. uždaryta. (sk.)

× Atostogų sezonas Gintaro vasarvietėje ant Michigan ežero kranto, Union Pier jau prasidėjo. Kviečiame atvykti ir pasidžiaugti visais vasaros malonumais. Dėl informacijų ir rezervacijų skambinti tel. 616 — 469-3298, arba rašyti adrs.: Gintaras Resort, 15860 Lake Shore Road, Union Pier, Michigan. 49129. (sk.)

× Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio 2437 1/2 W. Lithuanian Plaza Ct. (69th St.) Chicago, Ill. 60629. Telef. — 778-6766. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASIŪLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. 7-7747. (sk.)

× Dr. Lino ir Rimos Sidrių sūnus, gimęs Gainesville, Fla., birželio 12 d., birželio 17 d. buvo pakrikštytas Rimo Augustino vardais. Krikšto tėvai buvo Laima Sidrytė ir Jonas Sidrys. Dr. Linas ir Rima Sidriai jau augina vyresnę dukrelę Liną. Jie visi ruošiasi grįžti į Chicago.

× Atvykstantieji į "Ateities" jubiliejinį kongresą rugsėjo 4-7 dienomis ir neturintieji kur Chicagoje apsigyventi prašomi rašyti rengimo komiteto pirmininkui: Vytautas Soliūnas, 115 Stephan St., Lemont, Ill. 60439.

× LSST Martyno Jankaus Šaulių kuopa, Brockton, Mass., per ižd. Antaną Seidukį atsiuntė 25 dol. auką lietuviško dienraščio stiprinimui. Dėkojame visiems kuopos nariams.

× Detroito Birutietės per savo įgaliotinę, kuri buvo atvykusi į Chicago, įteikė 20 dol. auką. Didelis ačiū.

× Rytis Balkūnas, Michigan State University, East Lansing, Mich., pratesė "Draugo" prenumeratą, pakeitė gyvenamą vietą ir pridėjo 10 dol. auką. Nuširdžiai dėkojame. Dabartinė vietovė — Coraopolis, Pa.

× Marija Rimkus, Berwyn, Ill., Ursulė Leleika, Redford Township, Detroit, Mich., atsiuntė po 10 dol. auką. Labai dėkojame.

× Aleksandras Nelsas, Fullerton, Cal., atsiuntė 5 dol. auką. Doma Kaunaitė, Collingwood, Ont., Kanada, atsiuntė po 4 dol. auką. E. Skinderis — 3 dol., Bronius Krisčiūnas — 2 dol. Visiems ačiū.

× Sol. Gina Čapkauskienė grįžo iš Los Angeles į Chicago ir birželio 27 d. Ateitininkų namuose padainuos keletą solo dainų naujos plokštelės leidimui paremti rengiamoje vakarienėje. Solistei akompanuos muz. Alvydas Vasaitis. Vakariene rengia specialus komitetas.

× Bronė P. Tarutis, Willo-wick, Oh., pratesė "Draugo" prenumeratą ir paaukojo 8 dol. spaudos paramai. Nuširdžiai dėkojame. Jos vyras Zigmantas Tarutis, ilgametis "Draugo" skaitytojas, mirė gegužės 15 d. Reiškiamė užuojautą.

× JAV LB Vidurio Vakarų apygardos Lietuvių Dienos gegužinė įvyks rytoj, birželio 28 d., Ottawa Woods Parke, 4100 S. Harlem Ave. ir Joliet Rd. Kviečiame visus atsilankyti. (pr.)

× L. Vyčių gegužinė Chicagoje bus šeštadienį, liepos 4 d. Vyčių namuose ir sodelyje. Pradžią 12 val. d. Visi lietuviai laukiami. (pr.)

× Suvalkiečių draugijos piknikas įvyks šį sekmadienį, birž. 28 d., Vyčių sodelyje. Visi kviečiami dalyvauti. Pradžią 12 val. (pr.)

× Skubiai parduodamas žemės sklypas Beverly Shores, ant Broadway, netoli ežero. Daug medžių. Skambinti 776-8700 arba 376-5119. (pr.)

Lietuvių, latvių ir estų parodėlė, minint birželio trėmimus, Illinoiso kongreso atstovės Penny Pulley būstinės lange, Park Ridge, Ill.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAGALBA TAUTINĖMS GRUPEMS

Etninių grupių tarnyba (Ethnic Community Services) po septynerių metų veiklos yra daug prasmingų ir gražių už-davinių pasiekusi. Praeitą va-sarą tarnyba pravedė apklau-sinėjimą Marquette Parko ra-jone, ištyrė lietuvių dalyva-vimą Amerikos politiniame gy-vename. Rezultatai parodė, kad 30% lietuvių nėra tapę JAV piliečiais. Tai gana didelis nuo-šimtis lietuvių, kurie negali pilnai pasireikšti politiniame gy-vename. Gal todėl taip dažnai JAV politinės partijos nekrep-čia atitinkamo dėmesio į mūsų etninę grupę.

Atsižvelgiant į šį tyrinėjimą, šią vasarą etninių grupių tarny-ba su Akademikų Skaučių drau-govės Chicago skyriaus kandi-datų pagalba yra pasiryžusi padėti tiems lietuviams, kurie nėra JAV piliečiai, gauti Ame-rikos pilietybę.

Patarnavimas bus atliekamas dviejose vietose: Akademikės kandidatės ir etninių grupių tarnybos darbininkai budės Mar-gutyje (2422 W. Marquette Rd.) trečiadieniais nuo 12-6 ir ketvirtadieniais nuo 2-8, pra-deiant liepos 8 dieną. Nepiliečiai turės progą pasinaudoti šiuo patarnavimu penkis sa-vaiteis.

Gyvenantieji Cicero apylinkė-jė bus aptarnauti šv. Antano Taupymo bendrovėje (1447 S. 49th St., Cicero) pirmadieniais nuo 12-6 val.

Raginame visus nepiliečius pasinaudoti šiuo patarnavimu. Už patarnavimą nereikės mo-kėti. Šio projekto klausimais galima skambinti Ethnic Com-munity Services, Danutei Ra-čiūnaitėi, tel. 346-7367 arba raštu: Ethnic Community Ser-vices, 7 S. Dearborn, Chicago, Illinois 60603.

PRISIDĖKIME PRIE KOVOS UZ TAUTŲ LAISVĘ

Pavergtų Tautų komiteto dar-bams vykdyti yra reikalinga vi-suomenės parama. Tuo tikslu yra atspausdinti ant vokų klijuojami ženklai, 32 viename la-pe. Jie vaizduoja padalinatį pa-saulį ir išvardina komunistinių diktatorių kolonizuotus kraštus ir okupuotas valstybes. Ženklai panaudojami rašant laiškus Lie-tuvos reikalui JAV ir kitur.

Norintieji prisidėti prie komi-teto veiklos išlėptimo ir stipri-nimo, prašomi ženklus įsigyti ir aukas siųsti Captive Nations Committee, 4146 N. Elston Ave., Chicago, Ill. 60618. Ŗekius ra-šyti Captive Nations Commi-tee vardu. Aukos dydis nenu-statytas. Nors ir kukli auksa, su dėkingumu priimama. Šiais metais pavergtų tautų protesto demonstracija bus lie-pos 18, šeštadienį, Richard J.

DALEY PLAZA (Randolph and Dearborn), Chicago, Illinois.

Demonstracijos tikslas — pa-reikšti laisvajam pasauliui ir pa-vergėjui, jog pavergtų tautų klausimas yra pagrindinis rei-kašas, norint sumažinti įtampą ir sugrąžinti taiką tarp tautų ir valstybių.

Nuo dalyvių skaičiaus pri-klauso demonstracijų pasiseki-mas. Todėl visi dalyvaukime ir kitus paraginkime. V. M.

GABI ARCHITEKTE

Antanina Čiunkaitė-Hancock jau treji metai, kai vadovauja savo "interior design" studijai — Hancock Design Associates, 230 Michigan Avenue patalpose, Chicagoje. Jos pasiekimai ne naujiena tarp Chicago archi-tekto ir menininkų — premijuoti jos darbai Michael Reese li-goninėje, Powhatan Building, Chevotx Hair Salon.

Ypatinga premija buvo įja-

iteikta per Neocon konferenciją Chicagoj birželio 15 d. Nina kartu su vyru John ir bendra-darbiu Shaw Hunt buvo vieni iš 9 finalistų tarptautiniam baldų kūrinii konkurse. Jie su-kūrė bažnytinį altorių su labai progresyviu linijom ir taip pat senoviskais marmuro mo-tyvais. Visi teisėjai grožėjosi sinteze tarp senovės ir moder-nizmo. Jų kūrinys išspausdin-tas "Progressive Architecture" žurnale gegužės mėn. leidiny.

Kitą dieną Neocon konferen-cijoj Nina vėl atsižymėjo laimė-jama pirmą vietą "Interior De-sign" žurnalo konkursą — "in-stitutional design" kategorijoj, pristatydama savo užbaigtą pro-jektą "Administrative Services Center" Michael Reese ligoni-nėje.

Lietuvių kolonija džiaugiasi šia jauna profesionalė ir linki jai toliau sėkmės savo srityje! Ks.

CHICAGOS ŽINIOS

BOMBA AUTOMOBILY

Sunkvežimio bendrovės vado-vas, verslininkas Michael Cag-noni, 37 m., birželio 24 d. buvo užmuštas greitkely netoli Hin-sdale. Jį užmušė jo automobly sprogusi bomba, susprogdinta veikimu iš tolo. Bomba buvo padėta po vairuotojo sėdyne. Velionio tėvą Alfredą, 64 m., ištiko širdies smūgis išgirdus apie šią nelaimę.

PIRMAUJA O'HARE

Chicago O'Hare aerodromas keleivių gausumui pralenkia sa-vo varžovą Atlantos aerodro-mą ir vis dar išlaiko didžiau-sio aerodromo pasaulyje garbę.

MIRĖ TEISEJAS

Vienas iš plačiausiai žino-mų Chicago teisinių Daniel A. Covell, apylinkės teismo tei-sėjas, birželio 24 d. mirė Henro-tin ligoninėje, sulaukęs 76 m. am-žiaus.

SUTARTIS SU POLICIJA

Chicagoje baigiama paruošti darbo sutartis su policijos tar-nautojais. Siemet policijos tar-nautojų atlyginimas nebus ke-liamas, bet netrukus bus pra-dėtos derybos dėl padidinimo at-lyginimo 1982 m. Numatomas nemokamas dantų gydymas šei-mai.

NUSKENDO BROLIS IR SESUO

Su draugais beplaukydami Little Calumet upėje nusken-do Candy McCurdy, 10 m., ir jos brolukas Kendall, 9 m. Jų kū-nai buvo ištraukti iš upės prie 134 gatvės ir St. Lawrence Ave. Abudu vaikai nuėjo maudytis neklusdydami motinos draudi-mo.

NEMOKĖTOS SĄSKAITOS

Chicago miesto susisiekimo neapmokėtos sąskaitos per me-tus pakilo 83% ir dabar siekia 42.85 mil. dolerių.

LAISVĖ PORNOGRAFIJAI

Illinois apeliacinis teismas nusprendė, kad Cook apskr. nuostatas, kuriuo neleidžiamos pornografinės krautuvės kai kuriose zonose, nesiderina su konstitucija.

KULTŪRINĖS PROGRAMOS

Chicago centrinės bibliote-kos kultūros centre, 78 E. Wa-shington, liepos mėnesį vidur-dienį bus programos, daugiausia pritaikytos vaikams. Vaka-rais 5:30 — dažnai bus rodomi filmai, baletų šokio dramos pro-gramos.

PAKEITIMAS MOKYKLOSE

Chicago švietimo taryba nu-balsavo nutraukti egzaminavi-mą vaikų protinių sugebėjimų. Po tokių egzaminų labiau atsi-likusieji būdavo perkeltami į specialias mokyklas.

Lietuvių Bendruomenės 1980 m. Literatūros premiją laimėjusi knyga

Kazio Bradūno
UŽEIGOJE PRIE VILNIAUS
VIEŠKELIO

Jau išleista Ateities leidyklos.

Poetinė forma rinkinyje išsako-mas pavienio žmogaus ir mūsų tau-tos likimas, virstantis viską apiben-drinančiu užiegos įvaizdžiu.

Knyga jau gaunama DRAUGE, kaina — 6 dol., su persiuntimu — 6 dol. 85 centai.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Neringos stovyklos Ver-monte, vedamos Nek. Pr. Mari-jos seserų, naujas telefonas yra (802) 254-9819, seserų liko kaip buvęs (802) 254-8090.

— Lietuvių Fronto bičinių sukaktuvinė 25-ji studijų ir po-ilsio savaitė rengiama liepos 11-18 dienomis Kennebunkpor-te, Maine, lietuvių pranciškonų vasarvietėje. Be plačios studi-jinės programos, meno parodos filmų ir skaidrių iš buvusių stovyklų vakaro, stovykla bus užbaigta koncertu, kurį atliks Bostono vyrų sekstetas, vado-vaujamas komp. Julijaus Gaide-lio, ir sol. Marytė Bizinkauskaitė. Sekstete dainuoja bosai — Vytautas Eikinas (jis ir sekste-pio pirmininkas) ir Pranas Štarkas, baritonai — Ričardas Lizdenis ir Bronius Banaitis ir tenorai — Helmutas ir Norber-tas Lingerataičiai.

AUSTRALIJOJE

— Šv. Kazimiero parapija Adelaidėje gegužės 16-17 dienio.

PRAEITIS PUSLAPIUOSE

Birželio 27 d. 1847 m. New Yorkas ir Bos-tonas buvo sujungti telegrafo linijomis.

1893 m. smarkiai nukrito kainos New Yorko biržoje ir prasidėjo ekonominė krizė.

1943 m. amerikiečių bombone-šiai užpuolė vokiečių okupuotus Atėnus, Graikijoje.

1950 m. JAV prez. Harry Truman įsakė jūros ir oro lai-vynams padėti Pietų Korėjai at-siginti prieš šiaurės Korėją.

1974 m. Prancūzija ir Iranas pasirašė 10 m. sutartį, kuria Iranas nupirko penkis atomi-nius reaktorius už daugiau kaip milijardą dolerių.

1980 m. prez. Valery Giscard D'Estaing pranešė, kad Pran-cūzija išbandė neutrono bombą.

PADĖKA

Sirdingiausia mūsų padėka kleb. kun. Antanui Zakaraus-kui už atnašautas iškilmingas šv. Mišias šv. M. Marijos Gi-mimo par. bažnyčioje ir už pasakytą giliai prasmingą pamokslą š. m. birželio mėn. 14 d. minint tragiškuosius lietuvių trėmimus į Sibirą. Taip pat padėka parapijos chorui ir jo dirigentui Antanui Linui už giedojimą pamaldų metu.

Gili padėka Lietuvių Ev. Liut. Tėviškės par. kleb. kun. Ansui Trakiui už atliktas pamaldas bažnyčioje.

Nuoširdi mūsų padėka Chicago Vytauto Didžiojo Šaulių Rinkinei ir kitiems šaulių daliniams už dalyvavimą vėliavų pakėlime ir už pamaldose bažnyčioje. Išskirtiną padėką reiškia-me Rinktinės vadui Vladimirui Išganaičiui už organizuotą ir gražų dalyvių sutvarkymą vėliavų pakėlime ir pamaldų metu.

Dėkojame Gen. Kons. J. Daužvardienėi už prasmingas mintis, pareikštas minėjimo metu parapijos salėje ir žurn. Vy-tautui Kasniui už turiningą ir prasmingą paskaitą.

Nuoširdus ačiū Lietuvių Pedagoginio Instituto studentėms: Indrai ir Gailei Antanaitytėms už gražią ir jautrią meninę programą.

Dėkojame visai lietuvių visuomenei ir organizacijoms, ku-riuos dalyvavo pamaldose ir surengtoje Sibiro trmetiniams pa-gerbti minėjimo akademijoje.

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

GAUTAS NEDIDELIS KIEKIS PARDAVIMUI ISTORINIO IR KARINIO TURINIO LEIDINIŲ:

1. Suomų - Sovietų karas (1939 - 1940) P. Zilys. 172 psl. ...	\$1.75
2. Praeities Pabiro, V. Biržiška, 352 psl. Kieti viršeliai ...	\$2.00
3. Vaidevutis, Z. Raulinaitis, 64 psl. ...	\$1.00
4. Galindai prieš Romą, Z. Raulinaitis 80 psl. ...	\$1.25
5. 5 Pėstininkų DLK Kęstučio pulko kovos ties Seinais 1920 metais, Kazys Skirpa. 124 psl. ...	\$1.25
6. Apuolės užpuolimas, Z. Raulinaitis. 100 psl. ...	\$1.25
7. Kelias į Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą. Jonas Puzinas. 96 psl. ...	\$1.25
8. Žygis į Lietuvą. Peter Suchenwirt. 36 psl. ...	\$1.25
9. Karaliaus Mindaugo pulkas, J. Variakojis. 120 psl. ...	\$1.75
10. Hunų žygis į Prūsus, Z. Raulinaitis. 32 psl. ...	\$1.00
11. 1410 metų karas su kryžiuočiais ir Žalgirio mūšis. O. Urbanas. 94 psl. ...	\$1.25
12. Prieš Vikingų audrą, Z. Raulinaitis. 72 psl. ...	\$1.25
13. 4 p. LK Mindaugo Pulkas, J. Variakojis. 120 psl. ...	\$1.75

Visas kartu užsisakant, kainuoja 20 dol. su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 85 ct. valstijos mokesčio.